

9^E JAARGANG N^O 34 - 8 NOVEMBER 1929 LOSSE NUMMERS 15 CENT OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEILLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
NZ. VOORBURGWAL 262
TELEFOON INTERC. 33170

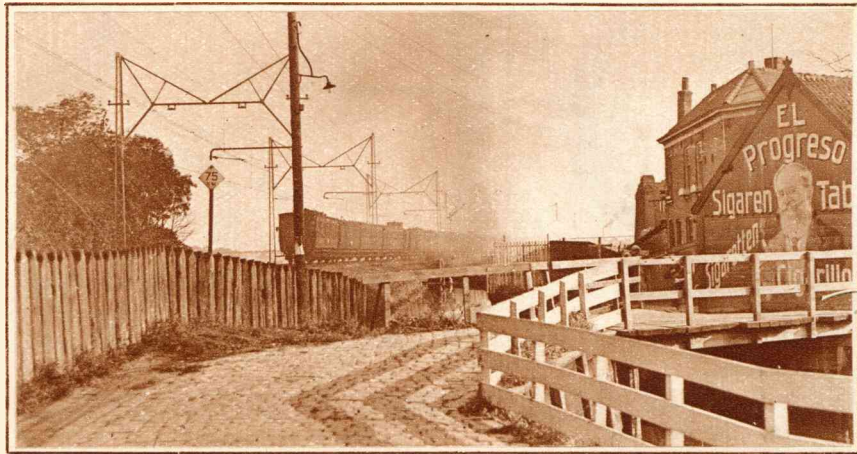

NINI THEILADE

de 14-jarige Ballet-danseres, die zich thans reeds in een mijde vermaardheid verheugen mag en wie niemand minder dan Anna Pavlova naarspeld heeft een ster van de eerste grootte te zullen worden, treedt momenteel op in ons land en wel op 15 November te Amsterdam in het Muziek-lyceum.

Vele treinreizigers hebben vanuit hun coupé al jarenlang met misnoegen naar dit halfvoltooide gebouwencomplex gezien, dat oorspronkelijk als cigarettfabriek voor de firma Philips gebouwd was. Eindelijk is men er in geslaagd een koper te vinden, want een Amsterdamsche poetsdoekenfabriek gaat weldra, na de algeheele voltooiing, naar Sloterdijk verhuizen, waardoor tevens een einde komt aan deze ontsiering.

Te Sloterdijk gaat men eerstdaags een aanvang maken met verschillende verbeteringen aan de wegen, waardoor de tot nu toe bestaande misstanden opgelost worden. Vooreerst zal men het bruggetje over de Kerkvaart door een riool vervangen en een gedeelte van deze vaart dempen. Een groot voordeel bij het uitvoeren van deze verbeteringen is wel, dat de spoorbaan een veel minder scherpe bocht behoeft te maken dan nu het geval is, gelijk deze foto laat zien.

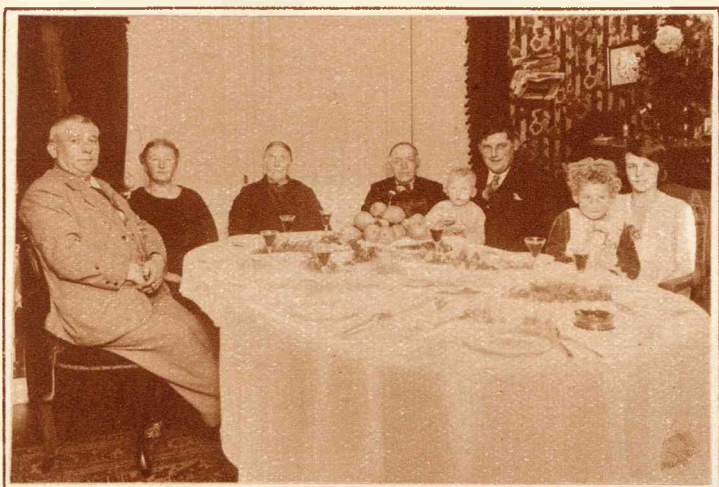
Uit de Provincie

Zoo juist heeft men een eind gemaakt aan de opspuitingen nabij de biscuitfabriek „Patria” of wederom heeft men een nieuwe stelling opgericht en wel aan het drukste punt van Sloterdijk, waar Admiraal de Ruyterweg en Haarlemmerweg te zamen komen. — Een foto van de werkzaamheden.

De Edelachtbare heer W. M. J. A. Vreugde werd dezer dagen plechtig geïnstalleerd als burgemeester der gemeente Heemskerk. Een foto van het moment waarop de burgemeester en zijn echtgenoot de auto verlaten en hartelijk door de bevolking gehuldigd worden.

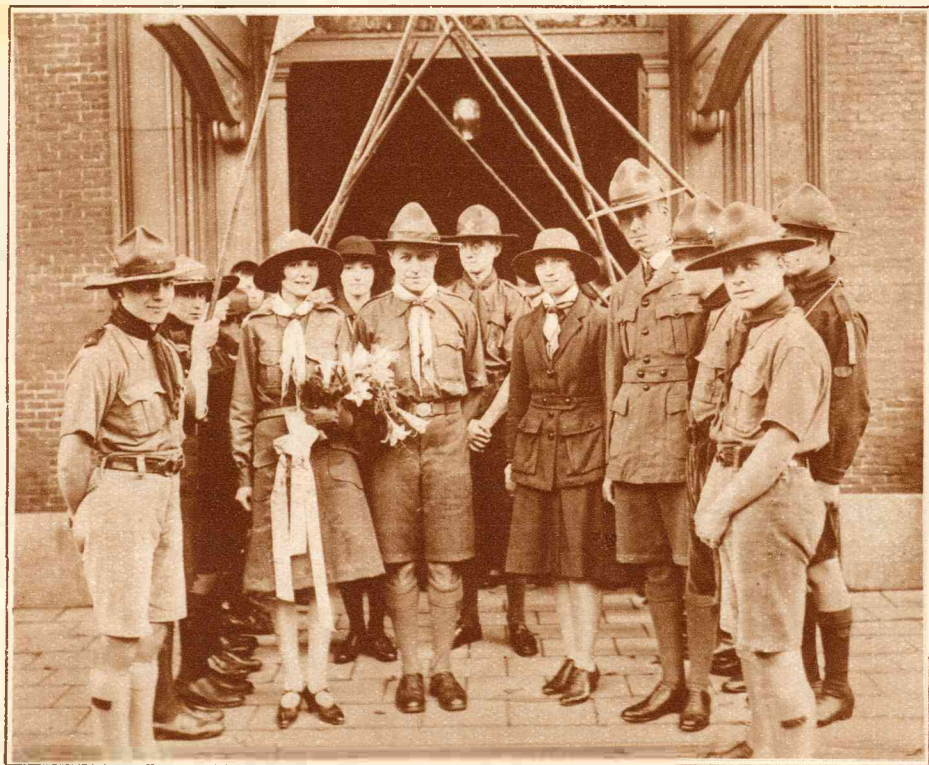

Te Beverwijk herdacht 1 Nov. de heer de Wildt den dag, waarop hij een kwart eeuw geleden in dienst trad bij de fa. Jac. Meyer & Co., bloembollenkweekers aldaar. Hierboven plaatsen we een foto van den jubilaris te midden van zijn familie.

Binnenkort zal men er toe overgaan om den Maria- of Kruittoren staande achter de Vest te Hoorn aan een grondige restauratie te onderwerpen. De leiding berust bij het Bureau voor Monumentenzorg. Hiernaast een kiekje van het aardige torentje.

Te Alkmaar viert de heer Joh. Brands een bekend toonkunstenaar zijn 25-jarig jubilé als zoodanig op 16 November a.s. Genoemde heer heeft verder zijn sporen verdiend op het gebied van het Nederlandsche lied waarvoor hij een groot propagandist was. Het zal deze nemiënten en jovialen directeur van vier gemengde, een mannenkoor en drie kinderkoren zeker niet aan belangstelling ontbreken op dien dag.

EEN HUWELIJK IN PADVINDERS-COS-TUUM. Dezer dagen werd het huwelijk ingezegend tusschen den heer Leeser en Mej. Hendriksen, die in ongewone kleedij op het stadhuis verschenen, namelijk als padvinders gekleed. Bij deze niet alledaag-sche plechtigheid waren mede tegenwoordig baron en barones van Pallandt, die rechts op de foto staan afgebeeld.

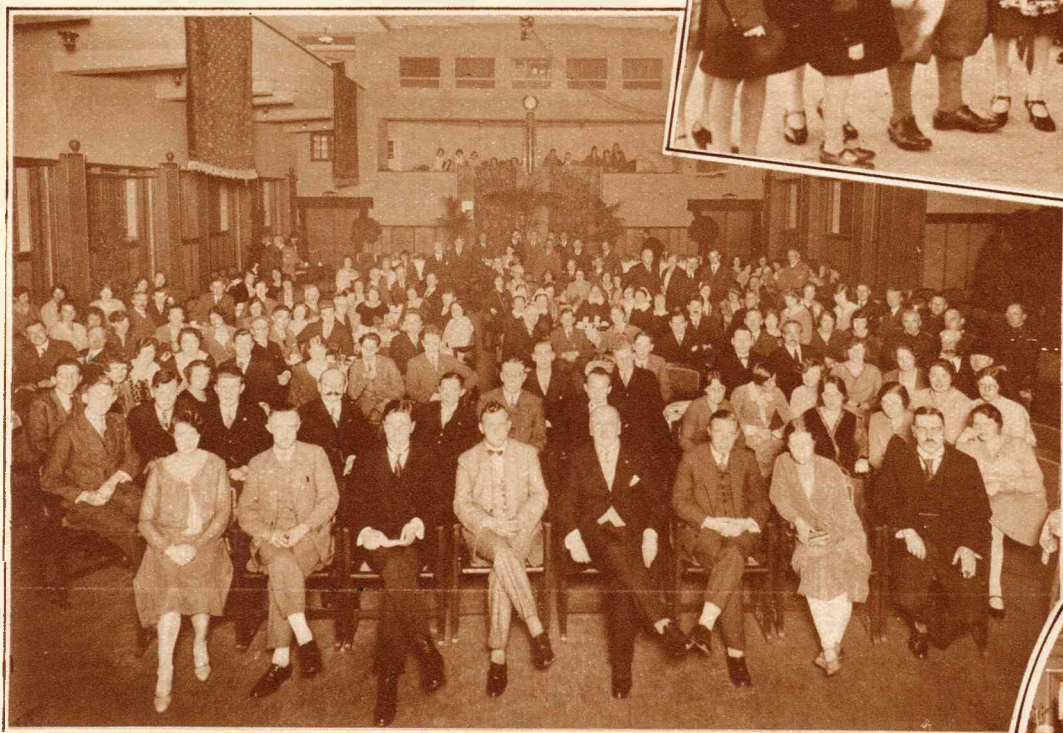
In de HOOFDSTAD

Ter gelegenheid van haar 4-jarig bestaan gaf de Tooneelvereniging „Na Arbeid Ver- eeniging" een opvoering van „Ko Patoet" in het feestgebouw aan de Hoogte Kadijk. Hierboven geven we weer de slotsce- ne van het tweede bedrijf: „Zelfopoffering van den onschuldigen broer, welke wordt gearresteerd".

Verleden week had de aankomst plaats van het tweede retour-postvlieg- tuig op Schiphol. Begrijpelijkwijze was er veel belangstelling voor dezen tocht, die zoo uitstekend geslaagd was. V.l.n.r. de heer Frijns (piloot), mevr. Frijns, de heer Dunk (mecanicien) de heer Soer (piloot) en mevr. Soer.

Naar aanleiding van het 10-jarig bestaan der Amsterdamsche Christelijke Jeugdcentrale, werd in het gebouw der A.M.V.J. een conferentie van jeugdleiders gehouden. Een foto van de ge- noodigden en belangstellenden.

11 Nov. a.s. hoopt de heer H. Ch. Wigt den dag te herden- ken waarop hij vóór 40 jaar in dienst trad als opzichter-werk- opnemer bij de N.V. Heineken's Glazenwasscherij en Jalousieën- fabriek. 'n Foto van den jubilaris.

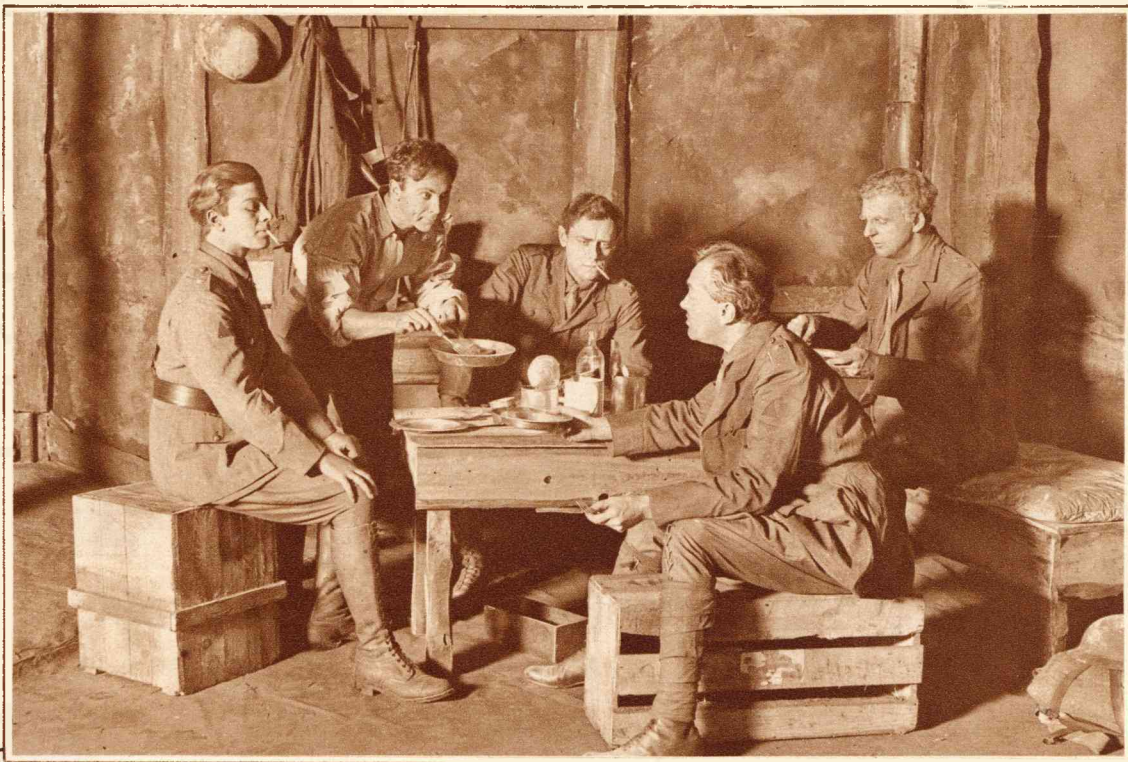
Zaterdagavond 2 November werd in het Rika-Hopper-theater de heer Jac. van Hoven ter gelegenheid van zijn 20-jarig jubileum gehuldigd. Van links naar rechts: Frans Boogaerts, Mies Versteeg, Jac. van Hoven, Mevr. Rika Hopper en Peter Charof. Deze beroemde regisseur was voor het jubileumstuk „Herfstviolen" gekomen en voerde de regie. Den heer Jac. van Hoven werd een geschilderd portret aangeboden.

In den Stadsschouwburg

DE GROOTE REIS

Na de oorlogsfilms en de oorlogsliteratuur: het oorlogstooneelspel. Wij kenden reeds allen „de Groote Parade” en we lazen met huiveren en afgrijzen het aangrijpend boek van Remarque. En thans kunnen we een oorlogsbeeld aanschouwen, ten tooneele gebracht door menschen van vleesch en bloed. Aan het vlakke beeld en de doode letter is hier leven ingeblazen en wel op een wijze, die een zeer eigen karakter draagt. Hier geen oorverdoovend kanongebulder of snerpend gefluit van projectielen, behoudens op het eind en op bescheiden schaal, geen gekrijsch en gejammer, dat er op berekend is den toeschouwer door de ziel te snijden, geen sentimenteel gedoe ook of gewilde humor, niets ook van dat alles wat kennelijk bedoeld is kippevel te veroorzaken. Slechts een sobere schildering van een officers-onderkomen aan het

Het sobere maal wordt rondgedeeld. Van l. naar r. Raleigh (Nel Stants), kok Mason (Frits van Dijk), commandant Stanhope (Johan de Meester), Trotter (Paul Huf) en Osborne (Ed. Verkade).

door den auteur, den Engelschman Sheriff, op niet-storende wijze met humor is gekruid, wordt den onderscheiden spelers ruimschoots de gelegenheid gegeven hun gaven te ontplooiën. We denken hierbij vooral aan den debutant Johan de Meester, die op waarlijk treffende wijze den commandant Stanhope in zijn verwijfeling over zichzelf weergeeft, aan den met broederlijke toegenegenheid uitgerusten Osborne van Eduard Verkade, aan den geestig uitgebeelden Trotter, die zijn buikje niet verwaarloost, aan Paul Huf en den niet erg appetijtelijken kok Mason, wiens devies in het „vieze varkens worden niet vet” ligt opgesloten, aan Frits v. Dijk, om slechts een paar namen te noemen uit dit door het Vereenigd Tooneel op het repertoire geplaatste en door Eduard Verkade knap geregisseerde oorlogsstuk. D.

Osborne (Ed. Verkade, de ondercommandant, dekt met moederlijke zorg kapitein Stanhope (Johan de Meester) toe.

Engelsche front in het voorjaar van 1918, vlak voor het groote Duitsche offensief; een zeer primitief ingerichte kazemat, waar de verschillende typen, in een fijn-psychologische teekening, tegenover elkaar worden geplaatst. En toch zit er in dit oorlogsspel een climax, een spanningsgroei die, juist dank zij de met mate aangewende gruweligheden van gedreun en gejammer, het publiek in den ban houdt tot het, gelukkig verre van bombastische, einde. In dit voor louter mannelijke rollen geschreven stuk, waarin Nel Stants echter een goedgeslaagde travesti geeft en hetwelk

Luitenant Raleigh (Nel Stants) wordt zwaar gewond binnengedragen.

Onder vier oogen. Raleigh (Nel Stants) en Osborne (Ed. Verkade).

Herfstsnapshots IN AMSTELS STROOMGEBIED

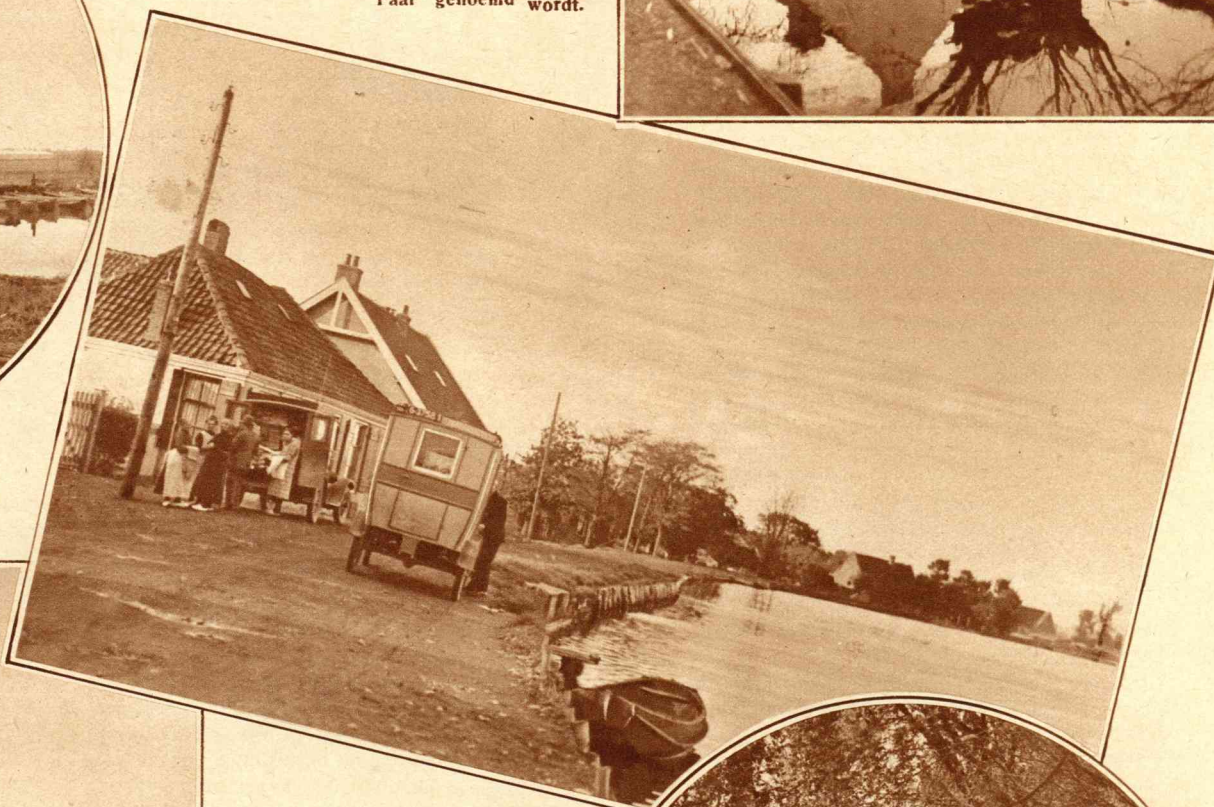
Een schilderachtig najaarsgezicht aan de Noorddammerlaan te Amstelveen. Het typische boerenhuisje en de ruw opgegroeide knotwilg weerspiegelen zich aardig in het heldere slootwater.

UITHOORN. Nij de plotselinge herfst is ingetreden en het landschap een geheel ander aspect gegeven heeft dan wij het in zijn zomersche pracht gewoon zijn te aanschouwen, willen we toch ook eens zien, hoe aan den Amstelstroom de zoo overtalrijke mooie plekjes zich in hun herfstkleed vertoonen, de plekjes, die door de Amsterdammers bij uitstek zoo gaarne gezocht zijn en in elk jaargetijde hun eigen bekoring hebben. Hierboven ziet men een echt dorpsch herfsttafereeltje in het landelijke Uithoorn, n.l. de losplaats, welke algemeen de „Roode Paal” genoemd wordt.

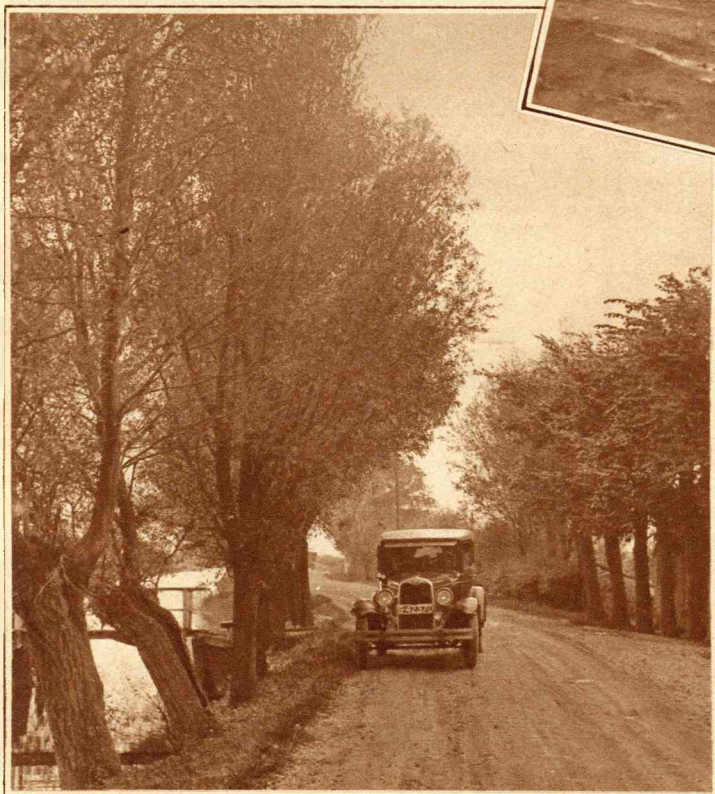

Een tweetal boerenjongens op een landwegje langs de grens van Bovenkerk (gemeente Amstelveen).

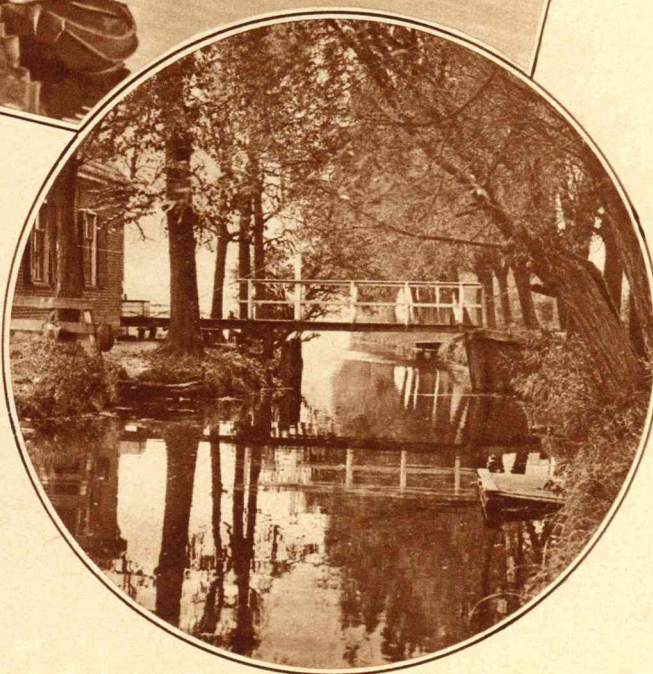

Het gehucht „de Zwarte Kat”, zooals het nu verlaten ligt aan de boorden van den Amstel in den herfst.

De knoestige wilgen langs den Bovenkerkerweg in herfsttooi.

AMSTELVEEN. Een stemmig herfstkiekje aan den landelijken Bovenkerkerweg.

Een Moordenaar en zijn Zoon

DOOR A. OSCAR KLAUSSMANN

Ons middageten zullen wij uit een naburig restaurant laten bezorgen, of wij zullen het, als wij er zin in hebben, in een goed restaurant gaan gebruiken. Dat is wel iets kostbaarder, maar veel aangenamer, en op een paar honderd Mark meer of minder per jaar komt het voor mij gelukkig niet aan."

Het geld scheen inderdaad voor mevrouw Deloria niet van beteekenis te zijn. De overdreven opsiering van haar woning, waar zich in een groote verscheidenheid echte kostbaarheden bevonden naast allerlei nietige beuzelarijen, toonde duidelijk, dat zij gewend was, zonder eenig bezwaar aan iedere ingeving van het oogenblik te voldoen.

Dezelfde voorliefde voor het oppervlakkig schitterende, die al uit haar manier van zich te kleeden bleek, kwam ook in haar heele omgeving aan den dag, en Elze, die van haar zeer ontwikkelden vader een fijnen kunstmaak had geërfd, vond dit in den grond van haar hart volstrekt niet volgens haar smaak. Maar haar vereering voor de vrouw, die haar zoo edelmoedig opgenomen had, was te oprecht en te groot, om haar te vergunnen, iets afkeurenswaardigs in haar eigenaardigheden op te merken.

Tot een herhaalde uitstorting van haar hart was het na dat eerste vertrouwelijke gesprek in den tuin nog niet gekomen. Slechts nu en dan had mevrouw Deloria in den loop van het gesprek erop gezinspeeld, dat ook haar leven rijk was geweest aan teleurstellingen en bittere ervaringen, en in zulke oogenblikken stond haar sprekend gezicht zoo somber, dat Elze er haast van schrok. Nadere mededeelingen over haar verleden had zij echter nog niet aan het jongemeisje gedaan, en Elze was te fijngevoelig, om haar door vrijmoedige vragen lastig te vallen. Alles, wat zij tot nu toe vernomen had, was, dat haar weldoenster weduwe was, want mevrouw Deloria had haar het in de mooiste kamer hangende geschilderde portret van een heer met grijzen baard als dat van haar overleden echtgenoot getoond. Maar zij had er niet bijverteld, wanneer zij hem door den dood verloren had en evenmin had zij eenige liefdevolle woorden over den doode gesproken.

Op den avond van den derden dag na haar komst in het nieuwe tehuis zat Elze met mevrouw Deloria op de canapé in de huiskamer, toen de bel van de voordeur ging. De weduwe hield midden in den begonnen zin op, en er was een blijkbare ongerustheid in haar stem, toen ze zei: „Wie zou dat zijn? Ik verwacht geen bezoek en om dezen tijd komen er gewoonlijk ook geen bedelaars meer."

Elze wilde gediensig opstaan, om te gaan kijken; maar reeds maakte de werkster de kamerdeur open, om te zeggen, dat een heer mevrouw wenschte te spreken.

„Zijn naam?" vroeg mevrouw Deloria, „Ik heb u toch voor altijd bevolen, iederen bezoeker daarnaar te vragen."

„Dat heb ik ook gedaan. Maar wat kan ik eraan doen, als hij dien toch niet wil noemen? — U zou wel weten, zei hij, wie hij was, en al die drukte was volstrekt niet noodig."

„Laat dien heer maar binnen!" gebod de vrouw des huizes kortaf, en terwijl zij zich tot Elze wendde, ging zij voort: „Ga intusschen maar naar de eetkamer, kind! Ik weet niet, wat deze bezoeker van mij verlangt, maar het zou kunnen zijn, dat hij mij onder vier oogen wenscht te spreken. Neem dus een of ander interessant boek uit de kast. Ik hoop u spoedig te kunnen terugroepen."

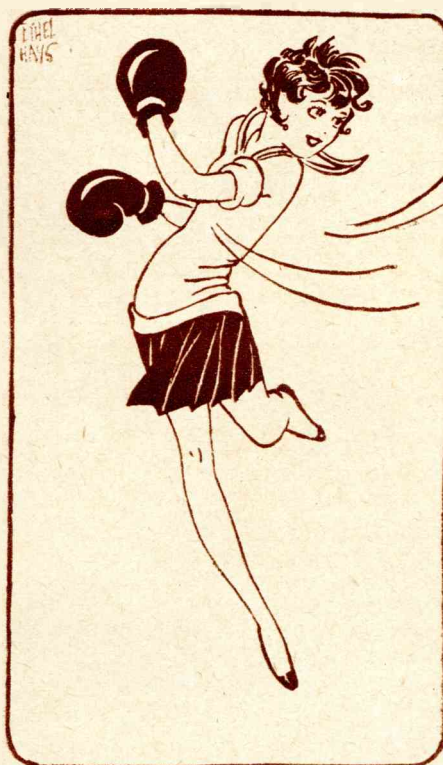
Nog voordat Elze de deur van de zijkamer had bereikt, kwam de bezoeker binnen. Terwijl zij hem vlug voorbijliep, zag zij slechts, dat het een buitengewoon groote man was met een mager gezicht en een zwarte snor. Maar voordat het eerste woord tusschen mevrouw Deloria en den onbekende gesproken was, had Elze de kamer verlaten, zoodat zij niets meer vernam van hetgeen er achter haar rug gesproken werd.

Volgens de aansporing aan haar weldoenster,

ging zij met een boek aan de tafel zitten. Maar de kleine bibliotheek van mevrouw Deloria bestond slechts uit minderwaardige werken, die weinig aan den litterairen smaak van Elze voldeden. Dus bladerde zij zonder belangstelling in het willekeurig genomen boek, en toen haar oog op een vurige liefdesverklaring viel, legde zij het boek met een bedrukt gezicht neer.

Het zieleleed, waarmee de wreede versterking van de droomen harer jeugd haar vervuld had, was door de gunstige verandering van haar uiter-

Fanny Flapuit zegt:

Een bakoisch heeft gaun in de gaten, dat sommige mannen met handschoenen moeten worden aangepakt.

lijken toestand immers niet verminderd. De wond was nog te versch, om niet bij de minste aanraking opnieuw te bloeden, en hoe vast zij ook besloten was, om de belofte trouw te blijven, die zij in den tuin van het ziekenhuis aan mevrouw Deloria had gegeven, toch wilde het haar nu niet gelukken, haar gevoelens te beheerschen. Telkens en telkens trachtte zij weer met al haar wilskracht haar gedachten op minder treurige dingen te vestigen, en telkens kwamen zij toch tot die herinneringen terug.

In een zwaarmoedig gepeins verdiept, had zij haar omgeving geheel vergeten, toen plotseling de toornige klank eener luide, dreunende mannenstem haar verschrikte. Het gesprek in de zijkamer waarvan tot dan toe geen woord tot haar was doorgedrongen, moest een zeer onvriendelijken keer hebben genomen, want zij hoorde den vreemden bezoeker duidelijk zeggen: „Doe maar geen moeite, om mij met zulke uitvluchten af te schepen! Ik zie immers, dat je hier in overvloed leeft, en ik ken je te goed, om niet te weten, dat je het geld voor je plezier met volle handen uit het raam gooit. Zou ik dan niet een groote ezel zijn, als ik voortdurend met de grootste zorgen voorttoebde, zonder eens bij je aan te kloppen?"

Mevrouw Deloria antwoordde iets, dat Elze niet verstond, dat echter blijkbaar niet geschikt was, om de boosheid van den man tot bedaren

te brengen, want hij schreeuwde nog harder dan tevoren: „Gekkenpraat — zeg ik! Niet als voorwendsels en praatjes! Zoo goed als het je over vier weken of over twee maanden mogelijk zal zijn, moet het je ook binnen acht dagen mogelijk zijn. Ik kan niet wachten en ik raad je in je eigen belang aan: Laat mij niet in mijn verlegenheid in den steek! Ik ben de goedhartigste man van de wereld, maar als men mij tot het uiterste dwingt, dan..."

Hij hield plotseling op en het gesprek scheen nu zachter voortgezet te worden. Het weinige, dat zij gehoord had, was echter genoeg geweest, om haar ten eerste te doen ontstellen. Dat iemand zoo tegen de vrouw durfde spreken, die zij als een toonbeeld van edelmoedigheid vereerde, vervulde haar met grooten angst. Zij kon zich den man daar binnen, dien zij straks te vluchtig had gezien, om zijn persoon in haar geheugen te houden, nu nog slechts als een afstootend type van brutaliteit voorstellen, en kwam in een groote bekoring om op te springen en haar weldoenster te hulp te komen.

De grootste verrassing van dezen avond stond haar echter nog te wachten; want nadat ongeveer vijf minuten lang geen geluid uit de zijkamer tot haar was doorgedrongen, werd plotseling de deur geopend en mevrouw Deloria zei zoo onbeveng en vroolijk mogelijk: „Kom toch binnen, lief kind. Wij hebben geen geheimen te bespreken en ik zou je graag voorstellen aan mijnheer Hubner, een van mijn beste vrienden, dien je vermoedelijk nog zeer vaak bij mij zult zien."

Elze wist nauwelijks, of zij haar ooren mocht gelooven. Of hetgeen zij straks had meenen te hooren, moest verbeelding zijn geweest, of zij moest nu een heel eigenaardigen droom hebben.

Dat dit laatste niet het geval was, daarvan werd zij door de volgende gebeurtenissen overtuigd. Zij zag zichzelf nu tegenover den man, van wien zij zooeven, zonder hem nog te kennen, een hevigen afkeer had gekregen. En zij gevoelde, dat deze afkeer voortdurend zou blijven bestaan en dit gaf haar aanleiding, om zorgvuldig op hem te letten, meer dan haar meisjesachtige verlegenheid anders toegelaten zou hebben.

Zooals reeds de eerste vluchtige blik hem aan haar had vertoond, was de vreemdeling een hoog opgeschoten magere man met een beenig, gebruint gezicht, een arendsneus en donkere, borstelige wenkbrauwen, waaronder twee zwarte oogen haar met een onaangename fonkeling aankeken. Zijn kleding vertoonde een eigenaardig mengsel van schamele élégance en bestudeerde achteloosheid. In zijn das en aan den ringvinger van zijn rechterhand, die hij het jongemeisje toestak, schitterden groote briljanten, aan wier echtheid Elze volstrekt niet twijfelde.

Het zou mij gelukkig maken, mejuffrouw, als u ook aan mij een gedeelte van de vriendschap en genegenheid wilde schenken, die onze hooggeachte mevrouw Deloria van u heeft verkregen. In ieder geval had u op de heele wereld geen betere beschermster kunnen vinden."

Onder andere omstandigheden zouden zulke woorden zeker een gunstigen indruk hebben gemaakt. Maar nu had de overdreven beleefdheid van den man iets weerzinwekkends voor haar. Zij kon het niet van zich verkrijgen hem te antwoorden, en trok haar hand spoedig weer terug, nadat zij de zijne nauwelijks aangeraakt had.

Mevrouw Deloria, die haar voortdurend onderzoekend aankeek, scheen te raden, wat er in haar omging, want zij haastte zich, het pijnlijke zwijgen te verbreken, dat op de vriendelijke woorden van Hubner was gevolgd.

„Mijn oude vriend heeft mij door zijn onverwacht bezoek een groote verrassing bezorgd," zei ze op een vroolijken toon. „Hij woont namelijk niet in Breslau, maar is haast gedurende het heele jaar op reis. Juist nu vermoedde ik hem ver hier vandaan, en kon daarom op niets minder voorbereid zijn dan op zijn komst. Maar ik hoop, dat wij hem

No. 7

tijdens zijn verblijf in onze stad zeer vaak zullen zien. Wij hebben toch iederen keer verschillende aangename herinneringen uit de met elkaar doorleefde dagen te bespreken."

Hoe onervaren en weinig wereldwys Elze ook mocht zijn — dat deze opgewekte spraakzaamheid der mooie vrouw niet de weerklank van haar stemming was, voelde zij met een groote zekerheid, en vurig verlangde zij naar het oogenblik, dat de onaangename bezoeker weer zou verdwijnen. Maar er verliep toch altijd nog haast een half uur eer mijnheer Hubner aanstalte maakte voor zijn vertrek, en al was het ook vooral mevrouw Deloria geweest, die gedurende dezen tijd het gesprek voerde, alsof zij haar gast wilde beletten een gesprek met Elze te beginnen, toch had het jongemeisje pijnlijk genoeg geleden onder het gevoel, dat de oogen van den vreemdeling haast voortdurend met een onbeschaamde vrijmoedigheid op haar gezicht gevestigd waren.

Zij nam daarom even zwijgend afscheid van hem, als zij hem te voren begroet had, en de verlichting, die zij bij zijn weggaan gevoelde, moest wel duidelijk in haar gelaatstrekken te lezen zijn, want zonder een voorafgaande vraag, hoe de bezoeker haar was bevallen, begon mevrouw Deloria hem dadelijk na zijn vertrek te verdedigen.

"Ook u zult van den vriend mijner jeugd gaan houden, zoodra u hem nader hebt leeren kennen," zei ze, terwijl zij Elze weer naast zich op de canape trok. "Hij behoort niet tot de menschen, die dadelijk bij de eerste kennismaking iedereen voor zich innemen; maar hij is op stuk van zaken de beste man van de wereld. Daarvan heb ik meer dan eens de ondubbelzinnigste bewijzen ontvangen."

Omdat Elze nog steeds zweeg, ging zij na een kort wachten op een veranderden, bijna boos klinkenden toon voort: "U antwoordt niet — u meent dus, daaraan te moeten twijfelen? Misschien hebt u daar in de zijkamer ons onderhoud beluisterd."

Elze bloosde tot op haar voorhoofd, maar zij sloeg voor den onderzoekenden blik van mevrouw Deloria haar oogen niet neer, terwijl zij antwoordde: "Neen — en het grieft mij zeer, dat u mij daartoe in staat acht. Als ik iets gehoord heb, gebeurde het geheel tegen mijn wil, toen die heer een keer zoo luidruchtig werd, dat ik hem zelfs in de slaapkamer had moeten hooren."

Mevrouw Deloria scheen de verdenking, die zij tegen haar beschermeling uitgesproken had, al weer te betreuren. In een plotselinge opwelling van teederheid, zooals die bij haar zeer veelvuldig was, sloeg zij haar arm om den schouder van Elze en zei op een hartelijken toon: "Vergeef mij, lief kind! Het was ook niet ernstig gemeend, want ik weet immers, dat uw hart zoo trouw is als goud. En daarom wil ik u in vertrouwen den sleutel geven van hetgeen u straks kunt hebben gehoord, zonder het te begrijpen. Mijn arme vriend is een zeer beklagenswaardig man, een van degenen, die het levenslot tot een speelbal van zijn grillen schijnt te hebben gemaakt. En de herinnering aan een schitterend verleden doet hem de ellende van het tegenwoordige leven des te pijnlijker gevoelen, als hij moet ondervinden, dat ook zij, voor wie hij als gevierd kunstenaar met schitterende inkomsten een gul en onbaatzuchtig vriend is geweest, zich in zijn benarde omstandigheden zonder eenige belangstelling van hem afkeeren. Dat maakt hem bij zijn hartstochtelijk karakter driftig en onrechtvaardig tegen de heele wereld. Daarvan heeft hij straks al een klein bewijs gegeven. Maar hij heeft zijn ongelijk dadelijk ingezien, en u hebt dat kunnen zien aan de goede verstandhouding bij ons afscheid. Het zou dus zeer overhaast zijn, mijn kind, als je den beklagenswaardigen man om een ongunstigen indruk zou veroordeelen."

"Ik veroordeel niemand," antwoordde Elze eenvoudig, "allermint, als u hem uw vriend noemt, mevrouw Deloria."

De weduwe boog naar haar toe en kuste haar op haar voorhoofd. "U hebt mij dus waarlijk al eenigszins liefgekregen?" vroeg zij teeder.

"Hoe zou het anders kunnen zijn, nu u mij er ieder uur nieuwe aanleiding geeft, om u te vereeren, en u van harte dankbaar te zijn."

"Dus zullen wij elkaar voortaan waarlijk als zusters beschouwen en als zusters met elkaar omgaan. Het vreemde, deffige u zal niet meer als een scheidsmuur door ons gebruikt worden. Zeg jij tegen mij en noem mij bij mijn voornaam, zooals

ik van nu af ook zal doen. En als ik in jouw oogen te oud ben, om als je zuster te worden beschouwd, dan heb ik er niets tegen, dat je mij als tante Stella aanspreekt. Ja, het zal misschien ter wille van de menschen beter zijn, als wij deze benaming kiezen. Zij kunnen gerust veronderstellen, dat er waarlijk zoo'n familieverhouding tusschen ons bestaat."

Elze zou het voor een ongehoorde ondankbaarheid hebben gehouden, eenig bezwaar tegen dit

Treingruwel

*

*Een aak'lig nicht.
Vervaaud gezicht.
Houdt geen minuut haar mondje dicht.
Saam in den trein.
Mijn ooren pijn,
Hoe kan men zulk een babbel zijn!*

*Spreekt over haar,
Ooer een paar,
Heeft over elk haar meening klaar.....
Ik luister stil.
En slik de pil.
Maar 't liefst de trein uit springen wil!*

*„Ken je mijn oom.
„Van de Overtoom?
„Die heeft een grooten appelboom.
„En tante Mie,
„Uit Overschie,
„Die heeft er wel een stuk of drie!*

*„De oude Smit.
„Die lijdt aan spit.
„Ik Denk dat 't in de familie zit:
„Want Jan, zijn neef,
„Zijn rug is scheef,
„Je meet mel, die zijn vrouw zon keef.*

*„De baas van Toon.
„Mijn tantes zoon,
„Gaf hem vermindering van loon.
„En rijke Piet
„Heeft zoo'n verdriet.
„Want Kees, zijn oudste zoon, deugt niet.*

*Een paar uur lang
Blijft ze aan den gang,
Ik ben voor haar gezondheid bang!
Het duizelt mij
Van wat ze zei,
Houd haar gedachtengang niet bij.*

*Mijn compliment,
Praelinstrument.
Voor al de dingen die jij kent.
Jouw spreektaal
Is excellent,
Alleen, 't is niet goed aangewend!*

*Als jij toch wou,
Was je een vrouw,
Die zelfs een Brugman kloppen zou.
Spreek voortaan niet
Van Jan en Piet.
Want och, dat interesseert mij niet!*

*Spreek van muziek.
Oorlogspaniek.
En zwijg van Mie
Uit Overschie,
Die ik toch mijn leven lang niet zie!*

ANTOINETTE.

goedhartig voorstel te maken; maar terwijl mevrouw Deloria heel vlot het vertrouwelijke zij uitsprak, alsof zij nooit anders had gedaan, kwam dit slechts met moeite over Elze's lippen.

De werkster kwam binnen, om afscheid te nemen, en legde tegelijk het avondblad, dat zooeven was gebracht, op de tafel.

"Kijk toch eens, lieveling, of er iets bijzonders in staat," zei mevrouw Deloria, toen zij weer alleen waren, "misschien iets nieuws over den moord in de Paradijsstraat. Het wordt hoog tijd, dat men de moordenaars ontdekt!"

Elze vouwde het blad open en had spoedig gevonden, wat zij zocht.

"Ja, daar staat een artikel, dat begint met de woorden: Eindelijk is de eerste lichtstraal in de duisternis gevallen, die over de raadselachtige

misdaad in de Paradijsstraat hangt. Moet ik het heelemaal voorlezen?"

"Zeker, het interesseert mij. Ten slotte kan immers geen alleenstaande vrouw meer zeker van haar leven zijn, als zulke misdaden ongestraft blijven."

Gehoorzaam ging Elze voort met lezen: „Onder de voorwerpen, die den moordenaars van mevrouw Abt in handen zijn gevallen, bevond zich zeer waarschijnlijk een ouderwetsch gouden cylinderhorloge, waarvan wij volgens de politieberichten al twee dagen geleden een nauwkeurige beschrijving konden geven. Dit horloge, waarnaar natuurlijk vlijtig gezocht werd, is nu gevonden, en wel bij een antiquiteitenkoopman in de Gulden Radstraat, die over het verkrijgen ervan de meest geloofwaardige inlichtingen geeft. Op den avond van den dag, toen de moord in de Paradijsstraat bedreven werd, heeft een onbekende het horloge dat een oud familiestuk was, te koop aangeboden. In het optreden van den man was niets verdachts geweest en dat hij voortdurend in het slechtst verlichte gedeelte van den winkel bleef, had de koopman zich pas herinnerd, toen hem gevraagd werd, een nauwkeurige persoonsbeschrijving van dien man te geven. Deze beschrijving is dan ook tamelijk onvolledig uitgevallen en is feitelijk beperkt tot de opgave; hij had een lange zwarten baard gehad en een lakensche pet gedragen, zooals dat bij den minderen stand der Polen in de provincie Posen gebruikelijk is. Ook had zijn gebrekkig Duitsch met het Poolsch accent zijn afkomst uit Polen doen vermoeden. De man was dadelijk met het eerste lage bod tevreden geweest zooals iemand, die zoo spoedig mogelijk geld wenschte te ontvangen, en op de vraag naar een legitimatiebewijs had hij een kwitantie van de belasting vertoond, die in Breslau op den naam van den ambtenaar Johannes Beyer was afgegeven."

Uit den hoek van de canapé, waarop mevrouw Deloria zat, weerklonk een kreet van verrassing en schrik.

"Hoe! Dat is immers onmogelijk! Hoe — hoe moet die naam zijn geweest?"

"Ten name van den ambtenaar Johannes Beyer" herhaalde Elze.

Toen zij nu echter vragend en bezorgd naar haar weldoenster keek, zag zij, dat mevrouw Deloria haar oogen met haar hand bedekte, alsof zij plotseling door het licht werd verblind. De uitdrukking van haar gezicht was niet te zien, maar het klonk zenuwachtig en ongeduldig, toen ze zei: „Lees toch door, kind! — Of, is dat artikel daarmee al uit?"

"Neen, er volgen nog eenige regels. „De dadelijk gedane nasproingen hebben nu aan het licht gebracht, dat deze Johannes Beyer al tien weken geleden in het ziekenhuis der Barmhartige Broeders aan typhus is gestorven. Maar nog eigenaardiger is het echter, dat de vertoonde belastingkwitantie pas in de woning van den ontvanger is betaald en afgehaald, toen de belastingplichtige volgens het bericht van het ziekenhuisdagboek en 't doodsbriefje al lang gestorven en begraven was."

"Geef mij die krant!" zei mevrouw Deloria, terwijl zij met een heftig gebaar haar hand naar het blad uitstreekte. Haar gezicht kwam daarbij in het licht van de lamp, en nu zag Elze duidelijk, dat zij doodsbleek was geworden. Maar zij durfde geen vraag te doen en wachtte zwijgend op het eerste woord van haar weldoenster.

Maar minuut na minuut verliep — een tijd lang genoeg om het korte artikel tienmaal te lezen, en nog steeds staarde mevrouw Deloria in de krant, die zacht in haar bevende hand ritselde.

Plotseling wierp zij het blad op de tafel en zei, terwijl zij opstond:

"Wij zullen naar bed gaan, kind! — Of jij moet het tenminste doen. Ik herinner mij juist, dat ik nog een brief moet schrijven, die morgen met de eerste post weg moet. Doe het licht in de slaapkamer intusschen maar uit, want het kan nog wel een uur duren, voordat ik mij ter ruste kan begeven. Kom, laat je nog eens omhelzen en dan: Goedennacht!"

De kus, dien zij Elze gaf, was vluchtiger dan haar liefkoozingen anders waren, en de haastige brief, waaraan zij pas zooeven weer gedacht had, moest wel bijzonder lang of bijzonder moeilijk zijn. Want toen Elze na middernacht eindelijk insliep, vervuld van de gedachten over dezen avond, was het bed naast haar nog steeds leeg.

(Wordt voortgezet)

Een der werk-zalen in de Van Houten's Fabrieken te Weesp, waar de bonbondoozen van haar inhoud worden voorzien.

WAAR RAPPE MEISJESHANDEN NUTTIG WERK VINDEN

De groote vooruitgang en ontwikkeling, welke zich in de afgelopen eeuw op industrieel gebied voltrokken heeft, is ook van grooten invloed geweest op de arbeidsmogelijkheden voor meisjes en jonge vrouwen.

In vele gevallen is gebleken, dat in sommige industrieën de vrouwelijke arbeidskracht de voorkeur verdiende boven die van jongens en jonge mannen, eensdeels, omdat de slanke meisjesvingers zich beter voor sommigen arbeid leenen, dan de vaak grover gevormde jongenshanden, maar óók, omdat de zin voor orde, netheid en reinheid bij jonge meisjes veeltijds sterker ontwikkeld is dan bij jeugdige mannelijke arbeidskrachten. Onder de bedrijven, waar in den loop der jaren geleidelijk steeds meer een groot percentage vrouwelijke arbeidskrachten te werk werd gesteld, neemt de cacao- en chocolade-industrie een voorname plaats in, en hoezeer ook door sommigen nog de arbeid in fabriekslokaliteiten voor jonge meisjes niet zonder eenige bedenking aanvaard werd, zijn de daartegen geopperde bezwaren steeds meer op den achtergrond gedrongen, met name voor die industrieën, welke directies er steeds weer en méér op bedacht waren, om de arbeidslokaliteiten aldus in te richten, dat ook aan de eischen der hygiëne kon worden beantwoord.

Wij werden dezer dagen in de gelegenheid gesteld, een kijkje te nemen in de bekende Van Houten's Cacao- en Chocoladefabrieken te Weesp en meer in het bijzonder in dat gedeelte van het uitgebreide complex fabrieksgebouwen, waar jeugdige vrouwelijke arbeidskrachten te werk zijn gesteld; en inderdaad mocht geconstateerd worden, dat de ouderwetsche begrippen, welke vroeger gekoesterd werden met betrekking tot „fabrieksar-

Reinheid en netheid het parool - Waarom vrouwelijke arbeidskrachten geprefereerd worden.

beid”, in de ruime, keurig ingerichte arbeidslokaliteiten in de Van Houten's fabrieken als met tooverslag verdwijnen.

Wij gelooven wel, dat in de eerste plaats hiertoe medewerkt de omstandigheid, dat door de enorme terrein-ruimte, waarover de firma C. J. van Houten en Zoon beschikt, de verschillende gebouwen, waarin zich de ruime, hoge arbeidszalen bevinden, geen dicht-aangesloten geheel behoeften te vormen, doch met een dergelijke onderlinge tusschenruimte konden worden opgericht, dat de aanleg van ruime grasvelden en heesterbeplanting mogelijk was, waardoor de terreinen een vroolijk, vriendelijk aspect opleveren en dan ook met de fabrieksterreinen in tal van industrie-centra elders slechts den naam gemeen hebben.

Is derhalve de indruk, welke verkregen wordt, zoodra men de groote oprijlaan is afgewandeld en door de ruime poort de terreinen heeft bereikt, waar zich de groote fabrieksgebouwen bevinden, al een bijzonder gunstige, deze gaat over tot eene van aangename verrassing, wanneer men een kijkje neemt in de eigenlijke arbeidslokaliteiten, welke veeleer op de benaming van zalen aanspraak kunnen maken.

Alles ademt hier de grootst mogelijke reinheid en orde. In welke lokaliteit men ook binnen treedt, overal wordt men getroffen door die sfeer van behaaglijkheid, welke uitgaat van iedere omgeving, waar netheid en orde het parool zijn, en aan alles is merkbaar, dat de wenk, welke op cartons aan de wanden vermeld staat, luidende: „Denkt er aan, houdt alles schoon!” goed ter harte genomen wordt.

Of men zich bevindt in de „pak- en verzend”-afdeeling, waar in een ruim 100 Meter lange zaal een groot aantal meisjes ijverig aan het werk is, dan wel in de zaal, waar de bonbondoozen gevuld worden met haar smakelijken inhoud, overal munt de werkgelegenheid uit door ruimte en frischheid. En heel wat jonge meisjes,

Zal ook dit aardige molentje door sloopershanden vallen? De oude molen van de firma van Houten aan den Stammerdijk kon door de gemeente Weesp niet tijdig aangekocht worden, waardoor men ten eerste vreest, dat ook deze molen, zooals vele in den lande, ten doode is overgeschreven en gesloopt gaat worden.

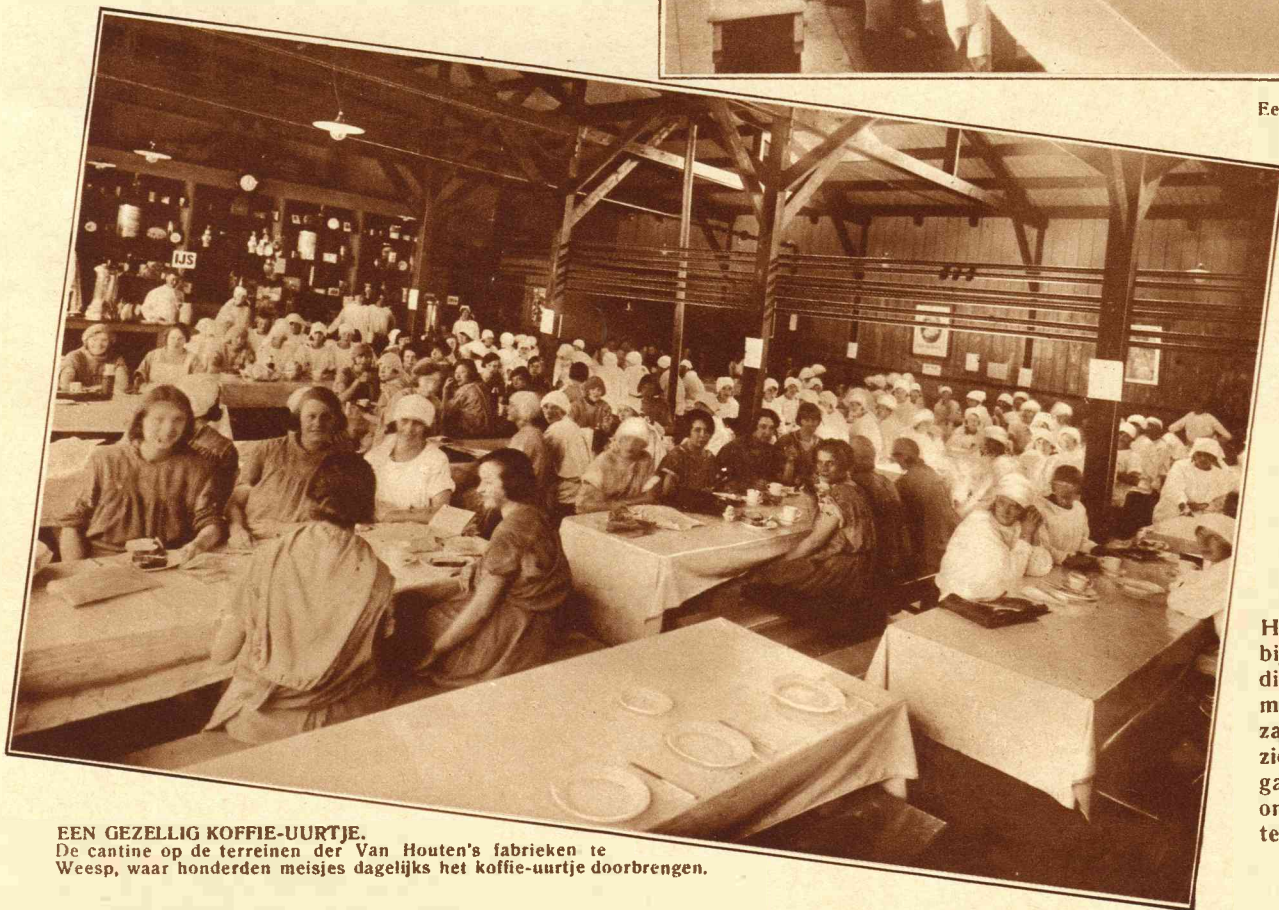
die den geheelen dag op een naaisters-atelier doorbrengen, zouden vreemd opzien, wanneer zij eens kennis konden maken met deze „fabrikslokaliteiten”, waar het voor jonge meisjes allerminst een „corvee” is, haar dagtaak te verrichten.

Waar, zooals hierboven werd opgemerkt, alles in het werk wordt gesteld, om reinheid in de werkzalen te bevorderen, ligt het voor de hand, dat ook de waschgelegenheden niets te wenschen overlaten. Ieder meisje heeft niet alleen haar eigen kleedkastje, maar ook haar eigen waschgelegenheid en een rondwandeling door deze lokaliteiten leert ons, hoe keurig alles ook hier in orde wordt gehouden. Waarlijk, het is niet te verwonderen, dat in de arbeidszalen die lange rijen meiskens zulk een properen aanblik opleveren.

Ieder onzer heeft wel eens op een tentoonstelling van voedingsmiddelen gezien, hoe bonbons gefabriceerd en bewerkt worden, en wanneer men dan die keurig uitgedoste jeugdige vrouwelijke arbeidskrachten ziet, die daar opgewekt hunne taak vervullen, zal menigeen onwillekeurig gedacht hebben: „Nu ja, zoo gaat het nu hier op de tentoonstelling, maar in de fabriek zal het er wel een

Een groep vrouwelijke employé's der firma C. J. van Houten & Zoon te Weesp, deelnemende aan den door de firma ingestelden handwerkskursus.

EEN GEZELLIG KOFFIE-UURTJE. De cantine op de terreinen der Van Houten's fabrieken te Weesp, waar honderden meisjes dagelijks het koffie-uurtje doorbrengen.

ken tracht op alle mogelijke wijzen de meisjes, welke aan deze fabriek een dagtaak vinden, een aangename omgeving te verschaffen, maar daarnaevens ook wordt haar de gelegenheid geopend, om, als die dagtaak achter den rug is, te eigen bate nuttig bezig te zijn. Zoo is thans een avond-naaicursus ingesteld, waar echter ook fraaie handwerken gemaakt kunnen worden. Ieder meisje kan hieraan kosteloos deelnemen en mag meebrengen, wat ze wil. De eene werkt aan een blouse, de ander aan lijfgoed, een derde aan een fraai kleedje, enz. Daarbij geeft een handwerkleerares de vereischte inlichtingen.

Op al deze manieren tracht de firma C. J. van Houten en Zn. in hare fabrieken een corps meisjes bijeen te krijgen, dat wel zeer sterk verschilt bij die categorieën, welke voorheen aangeduid werden met de benaming van „fabriksmeiden”. Inderdaad zal degene, die de meisjes naar en van de fabriek ziet gaan, steeds meer tot de erkenning komen, dat gaandeweg de onvermoeide pogingen der directie, om het peil harer vrouwelijke arbeidskrachten op te voeren, met goeden uitslag bekroond zijn.

JOH. CHR. WIJNAND

beetje anders uitzien.” Opmerkelijk is het, dat iemand, die dezer dagen de fabrikslokaliteiten der firma Van Houten bezichtigd had, tegenover ons de opmerking maakte: „Het is precies, alsof men zich op een tentoonstelling bevindt.” Dit is misschien wel de grootste lof, welke aan de werkzalen in genoemde fabriek gebracht kon worden.

Aardig is het te zien, hoe, wanneer de groote klok van het schaftuur luidt, uit alle arbeidszalen, als een witte wade, die zwermen jonge meisjes naar buiten komen en zich naar de cantine spoeden. Die cantine is een inrichting van den laatsten tijd, welke door alle meisjes op hoogen prijs gesteld wordt. Voor heel weinig geld wordt er uitstekende consumptie verkocht, als koffie, melk en... cacao. Vraagt u naar het merk? Dat laten wij u te raden over. Welken aanblik de cantine oplevert, kan men op de hierneven afgedrukte foto waarnemen.

De directie der Van Houten's fabriek-

IN HET ONTSPANNINGSUUR. Als in de gezellige cantine het twaalfuurtje verorberd is, vermaken de meisjes zich op 't ruime grasveld.

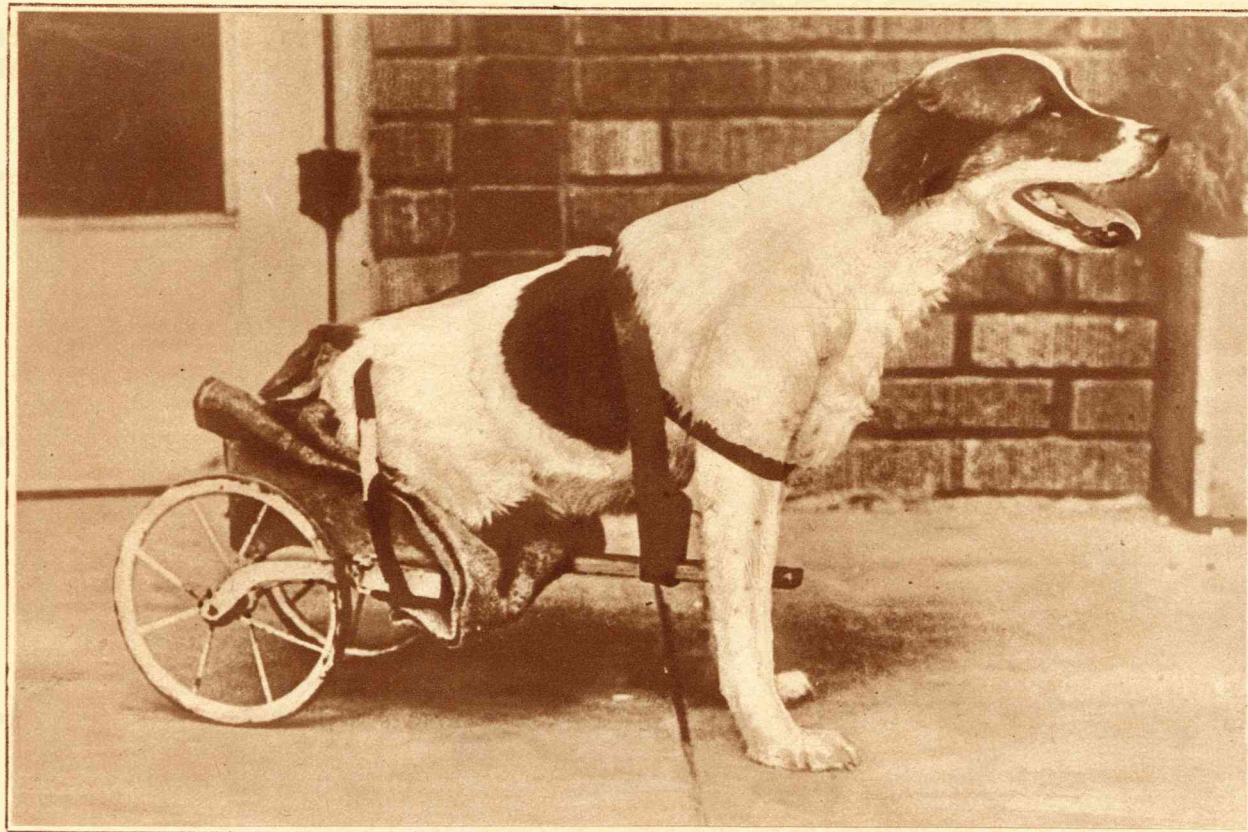
Een zeker niet alledaagsch gezicht, een drietal forsche kerels zoo eendrachtig naast elkaar in een ledikant te zien liggen. Maar of er voorloopig iets van slapen komen zal? We zijn bang van niet, te oordeelen naar de lang niet slaperige uitdrukking hunner oogen, die eerder verraden, dat het bed-trio nog verdraaid goed wakker is. Overigens, wat een verschil in physionomie. Terwijl de meneer links stug en stuursch

Drie man in een

man in een Bed

naar zijn bedgenoot rechts kijkt, die hem voor het lapje schijnt te houden, ligt Jan met de pijp heel genoeglijk tusschen hen in: de bufferstaat tusschen twee elkander niet zoo bijster vriendschappelijken gezinde mogendheden en hij heeft er blijkbaar plezier in. Om u bij het bekijken van deze slaapkamerprent wat uit den droom te helpen: dit is een scène uit de komische film „Tinus de Kruier“, welke de Fox eerlang zal uitbrengen.

MODERNE VINDING VOOR INVALIDE HONDEN.
„Jackie”, de trouwe huisgenoot van zijn heer en meester, was onder een auto geraakt, waardoor zijn beide achterpooten geamputeerd moesten worden en hij zich niet meer kon voortbewegen. Door een ingenieuze inval echter is dit moeilijke probleem opgelost en nu kan men Jackie iederen dag zien loopen en rijden in de straten van Dallas in den Staat Texas, waar hij natuurlijk de noodige belangstelling van 't publiek wekt.

had gekozen. Zeker voor 'n koopje.

Hij bond het kleine handkoffertje dat hij bij zich had met een riem op zijn rug en zocht een stevige regenpijp op, waartegen hij omhoog klauterde, lenig als een kat. Een venster, dicht bij de deur van Stetson's kantoor, kostte hem weinig moeite. Hij schoof het onhoorbaar op en liet het even voorzichtig weer neer, toen hij binnen was. Kalm trad hij op de naastbijzijnde deur toe waarop „Directie” geschilderd was, en deed haar open.

Maar eenmaal op den drempel deinsde hij terug met een gesmoorden vloek, want aan een lessenaar in den hoek onderscheidde hij een voorovergebogen figuur. Het was een jonge dame, die op het gerucht der geopende deur naar den electrischen ontsluiters greep en de kamer opeens in het volle licht zette van de groote plafonnière.

„Goeden avond! Mag ik ook weten wat u hier komt doen?” vroeg de jongedame. Het was te laat om zich terug te trekken.

De heer Wyles sloot snel de deur achter zich dicht en stak den sleutel in z'n zak.

„Wat doet u daar?” riep het meisje, terwijl ze opsprong. „Doe die deur onmiddellijk weer open. Wie bent U?”

WAT HIJ VERGETEN HAD

DOOR
CONSTANCE M. K.

De meeste menschen zouden het een vreeselijk onplezierigen avond hebben gevonden, maar voor het doel van mijnheer Albert Wyle was het ideaal weer. Dank zij een zwaren mist was het reeds vroeg donker geworden, en thans daalde gestadig drenzend een fijne, koude motregen neer over de huizenrij.

De menschen moesten het prettig vinden, zoo meende hij, nu huiswaarts te kunnen trekken, en wel liefst zoo vroeg mogelijk. Na zes uur zou er wel niemand meer in de buurt zijn van het Hooverplein.

Klokslag zes trad hij de telefooncel binnen. Zijn stem klonk zelfbewust toen hij het verlangde nummer aanvroeg.

Stetson, zoo dacht hij na met eenige zelfvol-doening, zou wel juist bezig zijn de zaak te sluiten, zooals hij steeds gewoon was. Hij ging altijd klokke zes naar huis. Maar, zoo peinsde hij verder, al doet een man dertig dagen achter elkaar hetzelfde op precies denzelfden tijd, de mogelijkheid blijft, dat hij den een en dertigsten precies iets heel anders doet.

Mijnheer Wyle vond het dus maar beter even te telephoneeren voor alle zekerheid.

„Hallo!” klonk aan den anderen kant de stem van Paul Stetson, en Wyles merkte dat hij succes had.

„Is mijnheer Rigby ook daar?” informeerde hij, en hij trachtte aan zijn stem een eenigszins angstigen, gejaagden klank te geven; Rigby, dit wist hij heel goed, moest al lang vertrokken zijn. Paul Stetson bleef altijd een half uur na het overige personeel.

„Ik denk van neen,” was het antwoord. „Er is niemand hier dan ik zelf. U spreekt met Stetson. Misschien kan ik Rigby morgenochtend vroeg de boodschap overbrengen?”

„Neen,” zei mijnheer Wyles, met een knap gesimuleerde aarzeling in z'n stem. „De kwestie is — eh — mijnheer Stetson — dat ik naar Rigby vroeg, omdat — eh — ik hem met een minder aangename tijding wilde belasten. Ik wil u niet laten schrikken.... Maar u spreekt met dokter Richards....”

„O,” zei Stetson, „ga u voort. Ik luister.”

„Uw vrouw is een ongeval overkomen.”

„Lieve hemel!” De uitroep klonk weinig overtuigd overigens.

„Motor-ongeluk,” zei Albert Wyles kort. „Neen — ik kan u thans nog niet meedeelen of het ernstig is. Kunt u onmiddellijk naar huis komen?”

Stetson sprak opnieuw, na even gewacht te hebben.

„Ik kom onmiddellijk,” sprak hij dan rustig.

De heer Wyles hoorde hem den hoorn aan den haak hangen.

„Hij scheen niet bijster onder den indruk,” meende hij, toen hij de telefooncel verliet.

Hij inspecteerde zorgvuldig de omgeving. Geen levend wezen in den omtrek.

Het Hooverplein was geheel verlaten op dit uur. Het was gelukkig voor hem dat Stetson hier z'n bureaux

Een tekenend plaatje van de slanke hondenlijn en den meer corpulenten lichaams-groei van sommige menschen kinderen zagen we in den windhond „IWAN” en zijn meester, den welbekenden filmspeler MOND. Een schaduwzijde van dit aardige kiekje is helaas, dat de genoemde filmheld meerdere malen voor het gerecht gedaagd is, omdat Iwan eens een revuespeelster al te onzacht behandeld had.

„Dat komt er al heel weinig op aan!” lachte de heer Wyles.

...„Maar ik weet toevallig dat er geld — en veel geld zelfs — in die safe zit, en dat geld wil ik hebben. En ge zult me moeten helpen om het te krijgen!”

„U is een optimist,” waagde het meisje te spotten.

Ze was tegen hem opgewassen, al beefden haar knieën, en al was er in haar stem een ontroering, welke den bandiet niet ontging.

„Kijk eens hier,” zei hij, „ik zal je niets doen, als je me helpt aan hetgeen ik van je verlang!”

En hij spreidde z'n beide, met rubber-hand-schoenen bedekte handen uit en kneep ze weer dicht in een betekenisvol gebaar, alsof hij haar wilde laten zien wat hij doen zou wanneer ze het er op aan liet komen.

„U zult me niets doen!” verbrak de stem van het jonge meisje de stilte; en in den toon waarop ze sprak klonk nieuwe kalmte. „U blijft staan waar u staat, terwijl ik de politie waarschuw. Neen, beweeg u niet! Ik zal niet aarzelen op u te schieten, wanneer u ook maar één stap in mijn richting doet! En handen omhoog, als 't u belijft! Neen, een beetje hooger!”

Ze had een browning te voorschijn gehaald en manoeuvreerde daar sterk overtuigend mee. Met tegenzin gingen de handen van den heer Wyles omhoog. Maar met zijn toegeknepen katoogen beloerde hij de geringste bewegingen der kantoorjuffrouw. Ze moest den spreekhoorn met de linkerhand opnemen en dat zou klaarblijkelijk nogal bezwaarlijk zijn. Hij zag zijn kans schoon en sprong onverwachts zijdelings op haar toe. Ze was overrompeld door den plotselingen aanval. Met zijn eene hand, greep hij haar bij de keel en drukte haar zoo tegen zich aan, dat ze zich niet verroeren kon, terwijl hij met de andere haar revolver beetpakte en haar het wapen ontwong.

Toen liet hij haar los. Kreunend zeeg zij op den grond neer.

„Sta op,” gebod Wyles op zachten maar dringenden toon; terwijl hij haar met de revolver bleef bedreigen. „Geen rumoer, geen kreet, of het zal je berouwen. En nu, vlug, wijs me eens de combinatie van dat letterslot! Zeker, ik zou het zelf wel doen, maar met jouw hulp gaat het sneller! Kom, hoe gaat dat in z'n werk?” En hij drukte de revolver tegen haar slaap.

„Je begrijpt wel dat je aan een worsteling met me niet behoeft te denken. En je zou een half uur achter elkaar gillen hier, zonder dat iemand je hoorde! Vooruit! Hoe werkt dat letterslot? Kom, sta op!”

Door vrees overmand strompelde ze naar de safe toe en draaide langzaam de schijf op de bekende letters en cijfers: doch haar korte, telkens onderbroken ademhaling vertelde hem dat ze het aldus niet lang meer zou uithouden. Alleen hoopte hij maar dat ze de deur open had voordat ze inderdaad in zwijm viel. Hoe eer ze daarna bewusteloos geraakte hoe beter voor hem.

Langzaam ging de zware deur open en heele stapels bankpapier, bestemd om den volgenden morgen naar de bank te worden gebracht, werden zichtbaar. Een prachtige vangst, mompelde de heer Wyles met innige vol-

„BOBBY” de lieveling van een brandweerwacht in Chicago, ziet er zeker goedmoedig uit in zijn nieuwe uniform, maar door zijn dreigende voorpooten weet hij onbekenden toch wel een beetje schrik in te boezemen.

doening. Dan wendde hij zich weer tot de jongedame.

„Je kunt daar gaan zitten in dien stoel tegenover me, waar ik een oogje op je kan houden. Maar denk er om, geen enkele beweging.

Doch de waarschuwing was reeds niet meer noodig, want plotseling gleed het meisje bewusteloos voor zijn voeten neer. Hij boog zich over haar heen en sleepte haar wat op zij. Zoo was het beter!

Met koortsige haast begon hij de bundels bankbiljetten in zijn koffertje te laden. Binnen 'n paar

minuten was hij hiermee gereed. Nu was het zaak om weg te komen.

Hij stond op en wilde zich juist naar de deur begeven, toen hij tot z'n ontzetting een stem achter zich hoorde zeggen: „Dacht u nu werkelijk, dat u zóó gemakkelijk de vlucht zou kunnen nemen. Ik meende dat u er wel voorzigtiger methodes op na hield, dan revolvers te laten slingeren op den vloer in het bereik — zelfs van iemand waarvan u toch veronderstelde, dat ze in zwijm gevallen was!”

„Vervloekt!” bromde de booswicht, die het gevaarlijke wapen thans op z'n borst gericht zag.

„Blijf staan waar ge staat!” gebod de jongedame. Sarcastisch. „Ik heb mijn voet op de alarmbel voor den nachtwaker! Die bel kende u natuurlijk niet.

Neen, probeer maar niet naar dat raam te glijden, want anders schiet ik u in uw beenen! Zoo, daar komt al iemand! Ik geloof zelfs, dat u het genoeg zult hebben, met mijnheer Stetson zelf kennis te maken. Ziet u, dat telefoontje van straks kwam hem wat verdacht voor. Ja dat gaat zoo....”

Ze zweeg en keek den bandiet aan.

Iemand probeerde aan den buitenkant van de deur om binnen te komen. Opeens kraakte het paneel doormidden.

Stetson en de nachtwaker hadden hun schouders er tegen gezet, toen ze bemerkten, dat de deur van binnen gesloten was.

Toen de beide mannen over de stukken heen het vertrek betraden, keek het meisje Stetson glimlachend aan.

„Je moogt hem wel eens vertellen Bill,” zei ze, „dat de mevrouw Stetson, die bij je woont, je moeder is, die er nog jong uit ziet, voor haar jaren, en dat je nog niet getrouwd bent, maar wel spoedig in het huwelijksbootje stappen gaat, met mij!”

„Ja, ik begreep wel dat er iets broeide,” lachte Bill, „ik had moeder immers van middag zelf naar den trein gebracht voor Dublin! 't Is jammer, waarde heer, maar je zult dezen keer den buit nog maar eens hier moeten laten, en in het vervolg wat beter je informaties moeten nemen.”

En zich tot den nachtwaker wendend besloot hij: „Roep even een surveilleerende agent, dan kan die mijnheer brengen waar hij wezen moet!”

OLIFANTSKIESPIJN! Dat ook een olifant met deze kwaal behept kan zijn, laat dit prentje uit den dierentuin te Los Angeles overduidelijk blijken. Jumbo met zijn warmen doek maakt wel een ziekelijke indruk en gedwee laat hij zich „aan den tand voelen” door een Amerikaanschen dierenarts, welke heusch geen gemakkelijk karweitje zal hebben, zoo'n olifantengebit eventjes na te zien.

DUISTERE MACHTEN

NAAR HET ENGELSCH VAN JOSEPH HOCKING

Er zal eenige tijd mee gemoeid zijn, om u dit uitvoerig te vertellen, maar wanneer u een weinig geduld hebt, dan zal ik u van de bijzonderheden in kennis stellen."

De rechter knikte, ten teken, dat hij luisterde en nu vertelde Mark hem z'n geheele wedervaren, waaruit z'n groot geduld, z'n scherpzinnigheid en z'n moed duidelijk aan 't licht kwamen.

"M'n grootste moeilijkheid, mijnheer, was, dat ik mij machteloos gevoelde," zei hij in den loop van z'n verhaal. "De middelen ontbraken me om invloed op den man uit te oefenen. De wapens, die ik tegen hem hanteeren kon, waren daarvoor niet deugdelijk genoeg."

Rechter Sedgmoor knikte, ten teken dat hij het daarmee eens was.

"Het was juffrouw Sedgmoor," hernam Mark, "die mij in staat stelde om de overwinning te behalen. Zij was het, die Beziza een verhoor deed ondergaan; zij was het, die... maar dit alles is u bekend, mijnheer."

De rechter zweeg en wierp een vluchtigen blik op den jongen man. Nu deelde deze hem het laatste onderhoud mede, dat hij met Imri Clarke gehad had en het resultaat er van.

"Op deze manier kwam ik in het bezit van de papieren, mijnheer."

Men kon het rechter Sedgmoor aanzien, dat hij moeite deed, om zich zijn bewondering voor den jongen advocaat niet te doen blijken. Niemand beter dan hij wist en begreep, welke moeilijkheden Mark had moeten overwinnen om z'n doel te bereiken. Hij dacht er aan, dat drie jaar geleden, op dien gedenkwaardigen winteravond, de jonge man bij hem om raad gekomen was en hij waardeerde het geduld, de onvermoeide volharding, de kalme vastberadenheid, waarvan Mark blijk had gegeven.

"U hebt een zwaren strijd achter den rug, mijnheer Martineau," zei hij bedaard, "een strijd, dien u gewonnen hebt. Ja, u hebt gelijk gehad. Wanneer u den inhoud van deze papieren aan de openbaarheid prijs geeft, dan kan en zal niemand aan uw onschuld meer twifelen. Dat is zeker."

Een pijnlijke stilte heerschte nu tusschen de beide mannen. Mark zag den rechter opletten aan, om te ontdekken wat er in diens gemoed omging. De heer des huizes keek als in gedachten verdiept, strak voor zich heen.

"U kent m'n geheim, mijnheer?" zei Mark met bevende stem.

De rechter antwoordde niet.

"Ik weet wel, dat ik zeer vermetel ben, mijnheer, maar ik kan er niets aan doen. Mijn liefde is ontstaan, toen ik wanhopig was. Ik heb er met alle kracht tegen gestreden, maar tevergeefs. Zij gaf mij hoop, zij, die mij aanspoorde en kracht gaf om met m'n levenswerk het waarschijnlijk hebben opgegeven. Ik kan er geen andere verklaring voor geven, maar zij stelde vertrouwen in mij, vertrouwen in de toekomst, vertrouwen vooral in God. Om harentwil en om de nagedachtenis van m'n ouders, heb ik mijn zware taak volbracht."

Nog bleef sir Charles zwijgen. Hij wist, wat Mark bedoelde, waar hij heen wilde, maar hij scheen in hevigen tweestrijd te verkeeren.

"Mag ik haar zien en spreken, mijnheer? Mag ik haar bedanken?"

Nog altijd scheen Dina's vader in gedachten verzonken te zijn. Hij bewonderde den jongen man, die zoo'n moeitevollen strijd gestreden had om van de duisternis tot het licht te komen, die door z'n scherpzinnigheid en taaië volharding tal van moeilijkheden te boven was gekomen, maar niettemin scheen hij blijkbaar onstemd.

"Ik wil voor u niet verhalen, Martineau," zoo begon hij na dit lang en pijnlijk stilzwijgen, "dat de... de feiten... zal ik maar zeggen, mij niet onbekend zijn. Dina heeft me meegedeeld, wat ik u niet behoef te herhalen. Ofschoon uw houding in deze aangelegenheid kiesch geweest is..." Hier zweeg hij weer en scheen na te denken.

Na eenige oogenblikken kwam er een zachtere glans in den blik, dien hij op den jongen man wierp.

"Ik weet," zoo ging hij voort, "wat er in uw hart omgaat, maar u moet wel weten, dat zij alles voor mij is en.... enfin, ik had andere plannen met haar."

"Ik verlang niets," riep Mark uit, "niets, totdat ik mij een positie veroverd heb, die..."

"O, in het veroveren van een goede positie zult u zeker slagen," antwoordde sir Charles, spijtig. "Daaraan twijfel ik geen oogenblik. Een man, die dat gepresteerd heeft, slaagt in z'n ondernemingen."

"Mag ik haar dan spreken, mijnheer? Mag ik het haar vertellen? Mag ik? U weet niet, hoe lief ik haar heb", en Mark legde z'n hand op den arm van den rechter, nauwelijks wetend wat hij deed.

Weer wierp Dina's vader een blik op den jongen man.

"Wanneer je je sporen als rechtsgeleerde verdiend hebt, kom dan bij me terug," zei hij.

"Maar inmiddels, mijnheer, u begrijpt me, niet waar?"

De heer des huizes aarzelde een oogenblik; daarna drukte hij op den knop van een elektrische schel en zei tot den binnentredenden huisknecht: "Verzoek juffrouw Dina om even hier te komen."

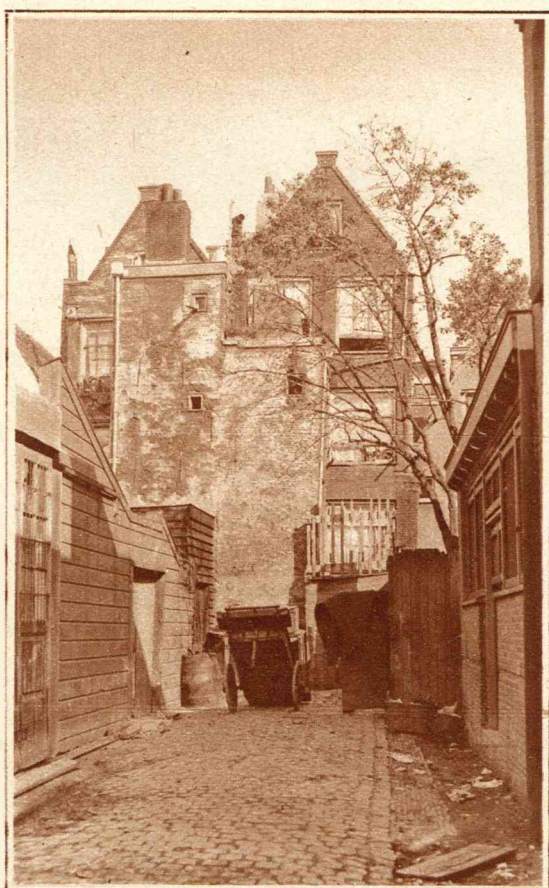
Eenige oogenblikken later hoorde men vlugge voetstappen in de gang en Dina kwam in de bibliotheek. Zij zag er stralend van geluk uit. Een lieflijke bloes kleurde haar wangen. Van den een naar den ander kijkend, zei ze echter niets.

"Martineau is in z'n opzet geslaagd," zei haar vader, glimlachend, terwijl hij z'n dochter teeder aanzag. "Deze papieren, die in zijn bezit zijn, moeten iedereen van z'n onschuld overtuigen."

"O, vader! vader!" riep ze uit, nog steeds van den een naar den ander kijkend.

"Martineau heeft me veel verteld," ging de rechter voort, "zeer veel, maar..." Weer zweeg hij.

Blijkbaar kon hij het met zichzelf niet eens worden. Ja, hij had andere plannen met z'n dochter gehad. Hij keek haar aan, hij zag haar angstigen blik. Daarna wendde hij z'n gelaat naar Mark, die doodsbleek voor hem stond. Hij zag hoe vermagerd de jonge man was, hij zag dat gelaat, waarop de jaren van een harden, bijna hopeloozen strijd hun merkteken gedrukt hadden; hij dacht

Echt Amsterdamsch hoekje aan de Lijnbaansgracht.

aan de degelijke eigenschappen van den jongen man, aan zijn onkreukbaar karakter, en hij begreep wat er in z'n hart moest omgaan.

"Ja," hernam de man der wet bewogen, "hij heeft me veel verteld. O, Dina, m'n lieveling!" en hij drukte z'n dochter aan z'n hart. "Ik geloof, dat Martineau je het een en ander te zeggen heeft."

Hij zei dat met bevende stem; de tranen sprongen in z'n oogen.

"Ik sta hem daarvoor een half uur toe en daarna heb ik hem misschien nog iets te zeggen."

Met haastigen tred verliet hij de kamer en sloot de deur achter zich. Dina en Mark waren alleen.

"O, Mark," riep het jonge meisje.

Meer zei ze op het oogenblik niet. Haar gemoed was te vol.

"Ik ben je alles verschuldigd, Dina," zei Mark; "jij hebt den slag gewonnen. Zonder jouw hulp zou ik in den strijd tegen Imri Clarke het onderspit gedolven hebben."

"Dwaasheid, Mark."

"Het is de waarheid. Ik zou nooit op de gedachte gekomen zijn, om Beziza te ondervragen."

Twee dagen later was half Londen in rep en roer. Alle bladen hadden den inhoud der belangrijke documenten in hun kolommen overgenomen, waarvan hun een afschrift toegezonden was en waarin een helder licht geworpen werd op den geheimzinnigen dood van Abraham Robertshaw. Eenige bladenschreven er hoofd artikelen over, vol lof over den jongen man, die eenige jaren geleden beschuldigd was van een der vreeselijkste misdaden, die een mensch kan begaan, maar die nu zijn naam zoo schitterend van elke smet gezuiverd had. De bewijzen van z'n onschuld bleken zoo overtuigend uit die documenten, ze waren zoo overstelpend, dat niemand meer aan z'n onschuld kon twifelen. Ofschoon omtrent den dood van den ouden bewoner van Johnson's Inn nog een en ander onopgehelderd bleef, zoo kwam Martineau's naam vlekkeloos uit het ingewikkelde geval te voorschijn. Alle bladen prezen als om strijd den jongen advocaat en wenschten hem van harte geluk met z'n schitterend succes. Van alle zijden werd hij per brief en telegrafisch gefeliciteerd.

"Je bent nu de held van den dag, Mark," zei Josua Bentham, "en er is veel kans, dat je zoo trotsch als een pauw zult worden."

Niemand wist, wat er van Imri Clarke geworden was. Toen na verloop van vier en twintig uren z'n woning door de politie doorzocht werd, was er geen spoor van hem te vinden. Het huis was onbewoond en leeg. Ook het dienstpersioneel was verdwenen; niemand wist waarheen. De bewoners van Gravetown-Square, ook zij, die naast en in de nabijheid van Imri Clarke woonden, vermochten geen inlichtingen omtrent z'n tegenwoordige verblijfplaats te geven.

Weken en maanden waren voorbij gegaan en in dien tijd was Mark een der beroemdste advocaten van Londen geworden. Hij bewoonde nu een prachtig bovenhuis met ruime kantoorlokalen in "Paper Buildings". Hij had nu een drukke en winstgevende advocaten-practijk.

Spoedig na 't verdwijnen van Imri Clarke had Mark er voor gezorgd, dat Irene Bolsover aan haar vader werd teruggegeven. Men zal zich de vreugde van den armen, vereenzaamden man kunnen voorstellen, toen hij z'n dochter, die hij bijna niet kende, mocht omhelzen en aan z'n hart drukken.

"Nu ben ik weer man geworden," zei George Bolsover tot Mark, "wel ben ik niet zonder vrees voor hetgeen Imri misschien in z'n schild voert, maar ik gevoel me nu krachtig en in staat om Irene tegen iedereen te beschermen."

De Indische vrouw Beziza was naar haar vaderland terug gezonden. Zij had daartoe het verlangen te kennen gegeven.

Op den namiddag vóór den trouwdag van Mark Martineau en Dina Sedgmoor, zat eerstgenoemde vol ijver op z'n privé-kantoor te werken. De recht-

bank had vacatie, maar met het oog op z'n huwelijksreis, wilde Mark het achterstallige werk dien dag inhalen."

"Nu ben ik klaar," zei hij en legde z'n pen neer, „nu ben ik vrij."

Op dit oogenblik klonk de telefoonschel.

"Ja, Dina," zei hij lachend; „ik dacht er juist aan of ik vanmiddag nog bij je zou komen of niet. Zeker, als je wilt, kan ik direct komen. Is er soms iets bizonders? Wat zeg je? Een brief uit Rangoon? Dat is uit Birma in Voor-Indië. En die brief is aan mij geadresseerd, ten huize van je vader, zeg je? Ik zal dadelijk komen. Ik ben nu met alles klaar en twee maanden lang zet ik geen letter voor zaken op 't papier. Denk daar aan, Dina! Is alles voor morgen klaar? O ja, die brief. Ik denk, dat het niet veel bizonders is. Maar ik zal direct bij je komen."

Toen Mark op Eaton-Square kwam, maakte hij zich volstrekt niet bezorgd over den brief, waarover Dina hem getelefoneerd had. Maar toen hij den brief openge-maakt had, verschoot hij van kleur.

"Wat is er, Mark?" vroeg z'n aanstaande vrouw.

"Eigenaardig, het is een brief van Imri Clarke."

Een oogenblik later zaten ze naast elkaar en lazen den brief:

„Aan den heer Mark Martineau, Mijnheer,

De dokter zegt me zoo juist, dat ik nog slechts een week heb te leven. Hij heeft geen reden om me te bedriegen en daarom geloof ik hem. Ik gevoel me overigens gezond en kan nog schrijven; wel gevoel ik, dat m'n krachten dagelijks afnemen. Wanneer een man dicht bij z'n dood is, dan komen er vreemde wenschen bij hem op en een van die wenschen is, een en ander op het papier te brengen, dat, ik ben er zeker van, u zal interesseeren. Weet u, dat ondanks alles wat er tusschen ons is voorgevallen, ik me tot u aangetrokken voel, u genegen ben? Wanneer dit niet het geval was, dan zou u niet in leven zijn en dit lezen. Waarom ik u genegen ben? Ik weet het niet. Last van gewetenswroeging heb ik niet; het is dus wel vreemd.

Langzaam, maar steeds met uw doel voor oogen, hebt u ontdekt, dat Abraham Robertshaw, wiens dood u zooveel ellende berokkend heeft, mij een aantal belangrijke papieren ontvreemde. Ik behoef u niet te zeggen, wat dit voor papieren waren. Het is voldoende, als ik constateer, dat het bezit dezer papieren in Robertshaw's handen voor mij zeer gevaarlijk was. Ik verkeerde daardoor in zoo'n gevaarlijken toestand als waarin ik in m'n leven nog niet verkeerd had. Door deze papieren was ik aan z'n genade overgeleverd; m'n leven hing aan een zijden draad. Wel durfde hij niet van de macht, die hij daardoor over me had, gebruik maken, maar ik was toch nooit zeker van hetgeen hij doen zou. Hij verliet me, toen ik nog in Zuid-Afrika was en toen m'n oude vader nog leefde. Die Abraham Robertshaw was een eigenaardig man. Hij was op zijn manier even geldzuchtig als ik; ook in geslepenheid evenaarden we elkaar. Maandenlang, toen hij nog in m'n dienst was, ben ik bang voor hem geweest, en toen hij me te slim af geweest was, leefde ik in voortdurende onrust. Mijn vader, die nog slechter was dan ik, liet me beloven, dat ik door dik en dun met hem zou meegaan. Ik wist niet, waarheen Robertshaw vertrokken was, ofschoon ik wel m'n vermoedens had. Eindelijk kwam ik in Londen, waar ik, na een langdurig onderzoek, z'n verblijfplaats ontdekte. U begrijpt, dat ik direct plannen beraamde om weer in het bezit van het mij onttolene te komen en om me te wreken. Ik heb u eens gezegd, dat ik niet wraakzuchtig was en zelfs zeer geduldig. Ik sprak daarmee geen onwaarheid, maar tusschen Robertshaw en mij was er iets voorgevallen, dat ik hem niet vergeven kon. Toen ik de verblijfplaats van mijn vroegeren ondergeschikte vond, was het geluk met me. Ik ontdekte, dat de kamer van de

bovenste verdieping in het huis naast dat waar Robertshaw woonde, en dat aan zijn kamer grensde, leeg was. Die kamer huurde ik.

Door de papieren, die u me afgedwongen hebt, bent u van verschillende dingen op de hoogte gekomen. Vooreerst kwam u tot de bevinding, dat Abraham Robertshaw doodelijk bang voor z'n vijanden was. Dat hij dreigbrieven ontving, waarin hem werd meegedeeld, dat hij vermoord zou worden als hij de brieven, die hij van me gestolen had, niet aan een opgegeven adres zond; dat hij een dagboek hield, waarin hij melding maakte van een vijand, die hem voortdurend op de hielen zat en van diens wraak, waardoor hij op den een of anderen dag van 't leven beroofd zou worden; verder, dat hij ook brieven ontving, waarin hem werd aangezegd, dat tot zijn dood besloten was en dat, wat hij ook doen of laten mocht

Rustig plekje aan den Zandhoek met Westerdok te Amsterdam.

of waarheen hij zich ook mocht begeven, hij aan z'n noodlot niet zou ontkomen. Dit alles was meer dan voldoende om de openbare meening er van te overtuigen, dat niet jij maar anderen het op z'n leven hadden toegelegd.

Het plan, dat ik door het huren van die kamer in no. 13 van Johnson's Inn op het oog had, was, om, zonder dat iemand het gewaar werd, een opening te maken, groot genoeg voor één persoon om van de eene kamer in de andere te komen. Ook hierin was het geluk met me. Toevallig hadden de bouwers van het huis een soort toegang van het eene huis naar het andere laten bestaan, waarvan niemand iets wist. Ik werkte m'n plannen zeer zorgvuldig uit, liet niets aan het toeval over en zag zeer goed in, dat bij het slagen van m'n voor-nemen de verdenking in geen geval op mij, noch op hen zou vallen, die ik als werktuigen zou gebruiken. Waarom ik juist u als zondebok koos, was gemakkelijk te begrijpen. U was een noodzakelijke troef geworden in het spel dat ik ging spelen. Misschien herinnert u zich, dat bij uw eerste bezoek aan mij de deur geopend werd door een Indische vrouw, een vrouw, die een uitzondering op bijna alle vrouwen maakte, doordat ze goed een geheim kon bewaren en die zeer aan me gehecht was. Deze vrouw is jarenlang in m'n dienst geweest. Dat kwam zoo: toen ze nog een jong meisje was, heb ik haar een grooten dienst bewezen. Zij is me daar altijd zeer dankbaar voor geweest en wenschte niets liever dan mij op haar beurt zooveel diensten te bewijzen als ze maar kon. Ik vertelde haar mijn wedervaren met Abraham Robertshaw en wat ik van plan was met hem te doen. Zij bood me direct aan, om als werktuig van m'n wraak op te treden. Ik zwoor haar toen, dat haar daarvoor nooit iets kwaads zou overkomen, onder voorwaarde, dat ze zich stipt aan m'n instructies hield. Op den avond vóór den moord dien u u natuurlijk nog wel zult herinneren, verliet ik Londen om me naar Bristol

te begeven, waar ik eenige heeren voor zaken zou ontmoeten. Voor ik echter vertrok, zorgde ik er voor, dat Sizra, m'n Indische vertrouweling, zich verdekt in Johnson's Inn no. 13 kon opstellen, waar zij zich moest schuilhouden totdat ik vertrokken was, alvorens de instructies die ik haar gegeven had, op te volgen. Wat nu Irene Bolsover betreft, die was door den noodlottigen invloed, dien Beziza op haar uitoefende, zeer ziek. De verdere toedracht der zaak laat zich gemakkelijk begrijpen. Nadat u 's avonds laat afscheid van Robertshaw genomen had, volvoerde Sizra de haar opgedragen last. In den voormiddag van den volgende dag verliet ze bedaard en ongehinderd het huis en toen ik in Londen terugkwam, vertelde ze mij wat ze gedaan had en overhandigde mij de papieren die ze van Robertshaw's kamer meegebracht had.

De zaken namen precies den keer dien ik voorzien had; u werd van den moord beschuldigd en voor het gerecht gedaagd. Ik was bij het rechtsgeding tegenwoordig en begon belang in u te stellen. Waarom, dat weet ik zelf niet, maar het was een feit. Ik maakte me bezorgd over uw lot en begon plannen te beramen om mij uw lot aan te trekken, ingeval u veroordeeld werd. U werd echter wegens gebrek aan overtuigend bewijs vrijgesproken en toch was ik niet tevreden, niet op mijn gemak. Ik zag in, wat voor soort man u was, en werd bang.

Na eenigen tijd kwam ik tot de ontdekking, dat het geval niet zoo geheim gebleven was, als ik verwacht had. Omtrent de Indische vrouw maakte ik me niet ongerust maar ik werd gewaar, dat Edgar Barret mij verdacht, meer dan goed voor hem was. Barret werd hoe langer hoe gevaarlijker voor me. Hij moest dus uit den weg geruimd worden. Hoe dit geschiedde, zal ik niet zeggen. U hebt dienaangaande natuurlijk uw vermoedens, maar ik heb geen reden om hier in bijzonderheden te treden over de wijze waarop ik er in slaagde den Italiaan

Rizzio tegen hem op te hitsen en wel in die mate, dat hij hem van kant maakte, zooals hij later bekende. Waarom zou ik u met het verhaal van die bijzonderheden lastig vallen? Ik maakte gebruik van Barret's neiging voor Elsie May. Laat u dat voldoende zijn.

U zat me echter op de hielen en ik kwam spoedig tot de bevinding dat u geen man was die zich met een kluitje in 't riet liet sturen. Ik was niet bang, dat u op mij persoonlijk vat zou krijgen. Daarvoor waren m'n plannen te zorgvuldig beraamd, m'n maatregelen te goed genomen. Maar de zaak moest geheim blijven; ik had Sizra gezworen, dat haar geen leed zou overkomen. Bovendien, hoe vreemd het ook moge klinken, ik had genegenheid voor haar opgevat, waartoe u me wellicht niet in staat zou achten. Daarom hoofdzakelijk, heb ik bij uw laatste bezoek ten mijnen aan uw aandrang, om u de papieren te geven, voldaan. Wanneer Sizra niet dood was, had ik dezen brief nooit geschreven.

Nu ik hier alleen zit, bezig met u dezen brief te schrijven, werp ik een terugblik op mijn leven en vraag me af in 't aangezicht van den dood, die me weldra wacht: waartoe heeft m'n leven gediend? M'n weinige goede daden zijn die, waarop ik met tevredenheid kan neerzien. Al de andere boezemen mij schrik en walging in. U hebt de overwinning op mij behaald, u hebt alles, jeugd, gezondheid, een schitterende toekomst voor u; ik heb niets.

Meer heb ik u niet te zeggen; er rest mij nog slechts, dezen brief te onderteekenen en aan den dokter te vragen, hem, als getuige, mede te onderteekenen.

Imri Clarke."

Toen Mark en Dina dezen brief ten einde toe gelezen hadden, zaten ze eenige oogenblikken, in gedachten verzonken, naast elkander.

Dina was de eerste die sprak. Ze slaakte een diepen zucht en zei fluisterend, terwijl ze haar hand op Mark's arm legde: „God hebbe zijn ziel."

VROUWENLEVEN

HOE LATER OP DEN DAG...HOE LANGER DE ROK.

Als de Bloemen schaarsch worden

Wanneer de vorst de dahlia's verjaagd heeft uit onze tuinen en de laatste chrysanten het hebben moeten afleggen tegen de koude, dan worden de bloemen schaarsch en duur. We zijn er echter zoozeer aan gewend bloemen in onze kamers te zien, dat we zoeken naar middelen om ze nog langer bij ons te houden.

Zeker, onze bloemisten hebben tegenwoordig, dank zij hun ver gevorderde kunst, heel het jaar door een overvloed van bloemenweelde, maar voor veler beurzen blijven bloemen in den winter een weelde, welke men zich slechts nu en dan, bij uitzondering, eens kan veroorlooven.

Daarom zoeken we naar middelen ter vervanging van de poëzie der frissche bloemen. Dan vinden we vooreerst de verschillende soorten stroobloemen, welke we eerst op een koele plaats onderst boven ophangen om te drogen en die we dan in vazen kunnen schikken.

De zilveren judaspenning en de oranjekeurige zaadbollen, die we in de wandeling lampions noemen, zijn al evenzeer bekend en geliefd. Maar er is nog wel meer te vinden in onze tuinen, dat maandenlang de vazen sieren kan en als we zoo fortuin-

lijk zijn, zelf een tuin te bezitten, dan zullen we er goed aan doen, eens te gaan neuzen. Zijn er zaadbollen van papavers? Laten we die dan even penseelen met 'n beetje verguldsel en ziet eens wat 'n aardige versiering ze kunnen opleveren boven op een kast. Hangen de peultjes er nog van lathyrus? Ook die zien er heel decoratief uit met 'n likje goud- of zilverbrons. En in 't wild groeien allerlei pluimen, welke, al dan niet geverfd, tot de gezelligheid van onze kamers kunnen bijdragen, evenals de stevige, bruine lischdodden, die hier en daar langs den oever staan.

En weet ge dat de gewone, ouderwetsche stroobloemen zoo uitnemend geschikt zijn om er eenvoudig mandenwerk mee te decoreren?

Naai op een eenvoudige naai- of stopmand 'n groepje van die ronde stroobloemen, bevallig geschikt en verbind ze met elkaar door lange steken van groen raffia, die stelen en bladeren moeten voorstellen.

Een heel gewone papiermand is op die wijze tot een aardige werkmant om te tooveren, zoo'n groote gezellige mand, die knusjes bij den haard staat, waar we met ons werk gaan zitten en waar we naaien breiwerk in kunnen bergen, te zamen met kluwen wol en de te stoppen kousen, zonder dat er van „rommel" iets te merken is. Want aan den bovenkant sluiten we de mand af met een lapje zijde, satinet of katoen, dat we van binnen langs den bovenrand van de mand vastnaaien en dat we aan den bovenkant voorzien van een schuif, waardoor we een koord halen om de mand te kunnen

sluiten, waardoor dan heel de bonte inhoud voor het oog verborgen is.

Hebben we het maar voor 't kiezen, dan nemen we de zijde of het satinet, waarmee we de mand van boven afsluiten, in de tint van de stroobloemen, welke de mand versieren.

De stroobloemen zijn gemakkelijk zóó te schikken, dat het geheel, met lange raffiasteken tusschen en naast de bloemen, een bloeienden tak vormt. Natuurlijk spelden we de bloemen eerst even op, om het effect van de groepeerings te kunnen zien en dit, desgewenscht, nog te kunnen veranderen.

P. D.

BONTGARNEERINGEN

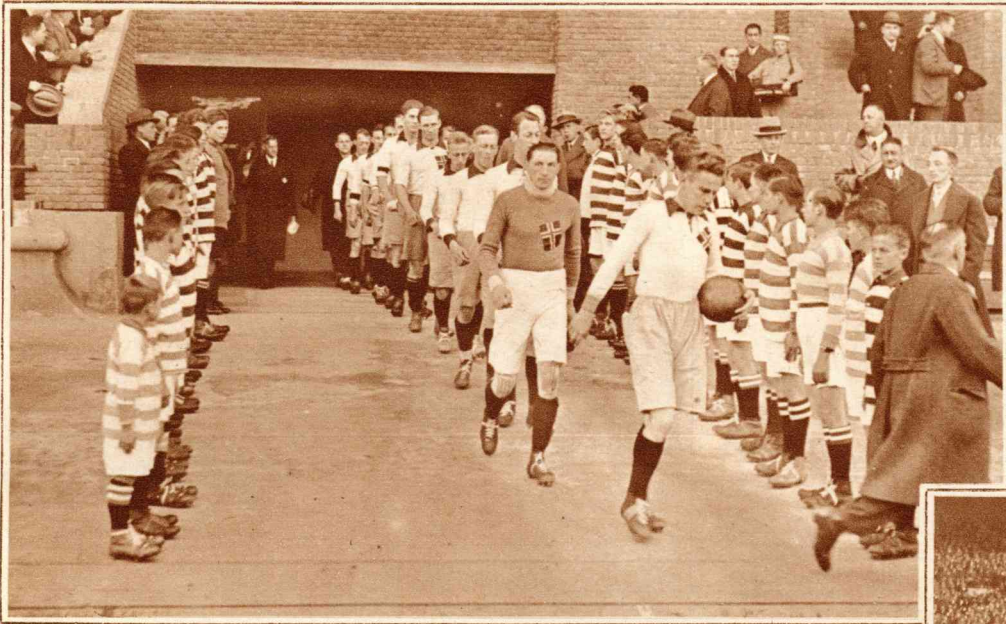
Ondanks de hooge prijzen van de bontvellen zijn de wintermantels haast zonder uitzondering rijk met bont gearneerd. De kragen zijn volumineuzer dan ooit. Vooral van achter zijn ze zeer hoog, soms zóó hoog, dat 't kopje van de draagster er nauwelijks bovenuit steekt. Bij vele modellen valt de kraag met een punt op den rug. De manchetten zijn evenals de kragen buitengewoon groot. Soms reikt de bontgarneering tot aan den elleboog, een enkelen keer nog hoger. De variatie bontsoorten, welke ter garneering wordt gebruikt, is zeer uitgebreid. Wij noemen er hier slechts enkele o.a. astrakan, caracul, breitschwanz, biberette, otter, haas, konijn, vos en hermelijn.

MARGUERITE.

VIM

WERKT SNEL EN VOOR
DOELTREFFEND. VOOR
MESSEN
KEUKENGEREI
VOOR
HOUTWERK
VOOR
MARMER ENZ.

De stevige Noorsche voetbalploeg begeeft zich naar het terrein van den strijd.

De Débâcle van Zondag

Er was eens een tijd, dat het Nederlandsche voetbal zich in het buitenland een groote vermaardheid had verworven. Roem is echter vergankelijk. Die tijd is lang voorbij. Dat was, toen we de beschikking hadden over een geweldige verdediging en een aanval, die wist, hoe doelpunten gemaakt moesten worden. Driekwart van den wedstrijd de mindere en dan toch nog met een paar doelpunten verschil winnen.

Daarna kregen we een periode waarin de klappen vielen, doch dank zij de eergenoemde hechte verdediging, of juist nog dank zij een kern van een man of vier in ons elftal, bleven die nederlagen hoogst eervol. Nu zijn we er echter nog slechter aan toe.

De kern is er niet meer. Neem v. d. Meulen, van Kol en van Heel. Men kon ze er Zondag niet uitpikken, zooals dat vroeger steeds het geval was. Ze vielen niet op in deze ploeg, en behoorden toch eigenlijk met kop en schouders boven de anderen uit te steken.

De Noren zijn vrij goede voetballers, maar toch geen reuzen op dit gebied. Was dit het geval geweest, dan zouden zij misschien de dubbele cijfers hebben bereikt. Een stevig stelletje blonde

jonge mannen, soms wat stug, maar toch nog beweeglijk genoeg om onze oranjemannen op het critieke moment juist steeds iets te vlug af te zijn. Voetballers, die er geen moment aan twijfelen, dat de kortste

Moment uit der wedstrijd Nederland-Noorwegen. Van der Broek scoort het eerste en eenig doelpunt voor de Hollanders. De Noorsche keeper valt tevergeefs.

weg naar het doel de rechte is, maar die dit doel zeker op deze wijze geen viermaal gevonden zouden hebben, wanneer onze verdediging en speciaal van der Meulen het hun niet zoo gemakkelijk had gemaakt.

Onze doelman, de rots in zoovele critieke gevallen, is zijn ouden vorm kwijt. Wij willen dit niet alleen afleiden uit het feit, dat hij van de vier goals er twee had moeten voorkomen, doch zijn wijze van werken was lang niet meer zoo vlug en zeker, als wij dit van hem gewoon zijn. Ballen, die de H.F.C.-keeper vroeger ving, werden thans weggestompt. Dit is weer een geduchte schok, terwijl we er toch niet veel meer kunnen hebben. De Boer van Ajax en Halle van Go Ahead

zijn goede doelverdedigers, doch bij lange na niet, wat v. d. Meulen in zijn goeden tijd was.

Wat nu, hebben wij ons Zondagmiddag bij het verlaten van het Stadion afgevraagd. Nog eenige van dit soort wedstrijden en men zal alleen nog maar een handjevol reporters op de perstribune zien. De N.V.B. is actief genoeg; doch het materiaal ontbreekt ten eenenmale.

Wij zijn gedurende den tijd, dat we de beschikking hadden over de hierboven genoemde kern, altijd tegenstanders geweest van clubmootjes, om de eenvoudige reden, dat spelers als Denis, van Kol, van Heel, Tap en nog wel eenige anderen, hieraan niet mochten worden geofferd. Nu komt echter dat leelijke woord vanzelf weer naar voren. Wij zouden zelfs nog wat verder willen gaan door het nu maar eens met een van onze sterkste verenigingsteams te probeeren. Zij die, Philips op den avondwedstrijd in het Stadion tegen de Amsterdamsche ploeg in actie zagen, zullen moeten toegeven, dat dit elftal er toen heel wat meer

Het Nederlandsch elftal dat Zondag met 4-1 door de Noren werd geklopt. Van links naar rechts (staande): Glendenning (trainer), Landaal, v. d. Heijden, de Bruin, Kools, v. d. Meulen, Van Kol; knielend de Leeuw, Van Heel, v. d. Wildt, v. d. Broek, Van Loon.

van terecht bracht dan Zondag ons vertegenwoordigend team. En wil men hier niet aan, dan zal het toch zeker zaak zijn, dat men zoo spoedig mogelijk een elftal samenstelt, dit niet meer wijzigt en terdege laat oefenen. Want behalve aan de hierboven reeds aangeduide factoren is de nederlaag van Zondag ook zeker te wijten geweest aan het feit, dat verschillende van onze spelers elkander alleen maar van naam kenden. De Noorsche gasten vestigden juist den indruk, dat zij uitstekend waren getraind en de manier, waarop zij met elkander overweg konden, wees er wel op, dat deze menschen elkanders spel door en door kenden.

Gevoegd bij het absolute falen van ons elftal, is dit wel het geheim van de groote Noorsche overwinning. Individueel was het middelmatig, doch als team viel de vergelijking ongetwijfeld geheel in het voordeel der overwinnaars uit.

De wedstrijd Nederland-Noorwegen in het Stadion. Onze doelverdediger onderbreekt een aanval der Noren.

Zaterdagmiddag werden de nieuwe terreinen der F.A.M.O.S. aan de Nieuwe Meer bij Amsterdam feestelijk geopend. De Heer en Mevr. Crena—de Jong betreden door een erepoort van Hockeysticks en roeispanen de nieuwe FAMOS-terreinen.

Een overzicht van de verdwenen Houtkoopersburgwal met mooien doorkijk op de oud-Amsterdamsche huizen

In de oude Amstelstad

Met de camera door de oudere gedeelten van Amsterdam kuierend, kom je, vooral op zonnige herfstdagen, dikwijls zulke aardige gevalletjes tegen, zulke aanlokkelijke onderwerpen, dat men werkelijk over geen echt fotografienhart moet beschikken om er zoo maar voorbij te loopen zonder de lens er op te richten. Zoo dacht ook een onzer medewerkers erover, die, met zijn toestel gewapend, een sleutertocht ondernam door enkele stads gedeelten welke op een eerbiedwaardigen ouderdom of een rijk verleden kunnen. Met bijgaand resultaat.

Een scheepswerf gezien vanaf het Bickersplein. Juist stond een drietal schuiten op de helling, toen onze fotograaf dit rustige kiekje vervaardigde.

De Oudemanhuispoort, voorportaal van den tempel der wijsheid, de Amsterdamse Academie, welke hierachter gelegen is. Door dit hoogbejaarde poortje, door 'n handelaar als wand gebezigt voor zijn oude prenten, schrijden dus de voedsterlingen der hoofdstedelijke Alma Mater om er telkens zwaarder van wijsheid weer door terug te keeren.

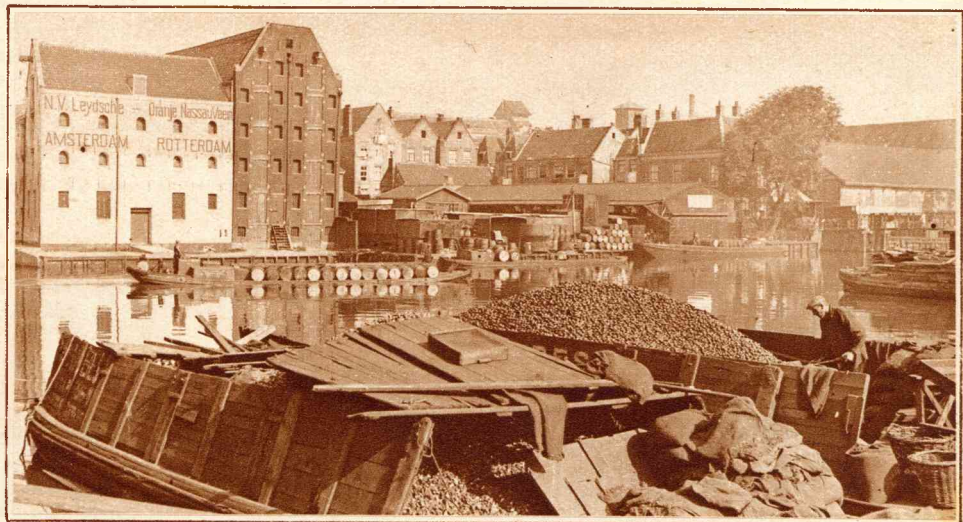
Een fraai gezicht op de tallooze pakhuizen gezien van de Nieuwe Teertuinen. Op den voorgrond liggen de kolenschuiten alweer aaneengerijld als voorbode van de naderende winterkoude.

Zoo af en toe moet een der huizen uit een oud stadsdeel het ontgelden. Het vernielend vuur ontziet geen ouderdom of historisch schoon. Dit heet perceel nummer 27 aan den O. Z. Achterburgwal ook ondervonden toen het Maandag door een fel oplaaienden brand inwendig totaal door de vlammen verteerd werd. Een hond die een petroleumtoestel omverwierp was hiervan de oorzaak.

De O. Z. Achterburgwal, herhaaldelijk gefotografeerd en afgebeeld en toch altijd weer even aantrekkelijk als mikpunt voor de lens.

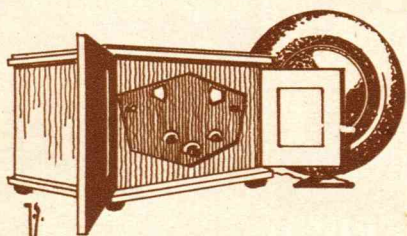

de kern,
daar gaat 't om!

1. Donkerblauw gelakte frontplaat m. bedieningsknoppen.
2. Solied toestelframe van gegoten aluminium.
3. Geleerlakte montageplaat, horizontaal over het frame geplaatst, waarop
4. Variabele condensatoren, met gegoten aluminium schalen, waarop de diverse golf lengten geijkt zijn.
5. Philips' transformatoren en toonzeef.
6. Lampje voor verlichting van de condensatorschalen.
7. Wisselstroom-voedingsblok, dat plaatspanningapparaat, accu en neg.-roosterspanningbatterij vervangt.

N.S.F.4

Voor accu-voeding . . . f 225.-
voor algeb. wisselstroom . . 325.-

N.V. Nederlandsche Seintoestellen Fabriek
RADIO HILVERSUM

Een stap in de goede richting is een bezoek aan de N.S.F.-Agentschappen
en aan onze

N.S.F.-Showroom, Kalverstraat 121, Amsterdam

„ „ Breestraat 26, Leiden

PEEK & CLOPPENBURG

HEEFT U ZE GEZIEN?

ONZE PRACHT ULSTERS

f 20.-, 30.-, 45.-, 60.-, 75.- en hoger

ELKE JAS ALS MAATWERK

SPECIALE
PRIJZEN

P&C
IS ALTIJD BETER

TOT 8 UUR GEOPEND
ZATERDAGS TOT 10 UUR

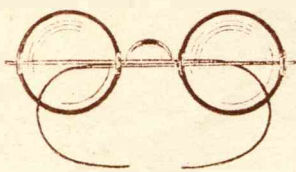

Bekoring en liefstalligheid

van een jeudig frissche, teere teint verkrijgt en, behoudt U, door dagelijksche verzorging van Uw huid met Crème Mouson. De zachte Crème Mouson-zeep reinigt op de meest voorzichtige wijze het gevoelige teere weefsel der huid, terwijl Crème Mouson alle ongelijkmatigheden van teint en het lastig glimmen der huid verwijderd.

Crème Mouson houdt de huid fluweelzacht en verleent haar een gedistingeerde, matte teint.

CRÈME MOUSON

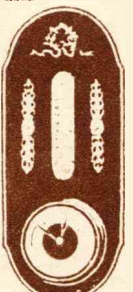

GEBR. PRINS, OPTICIENS

9 FILIALEN - AMSTERDAM

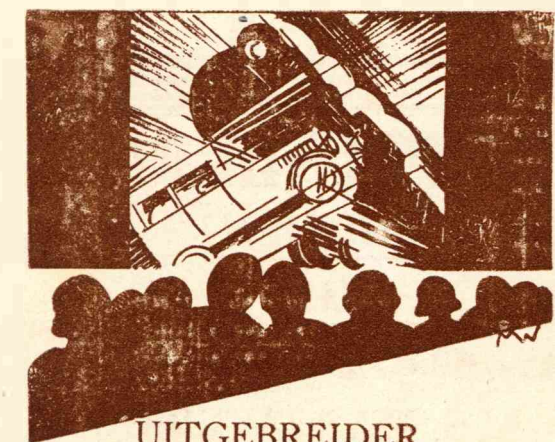

Kerkstraat. . 48
Bilderdijkstr. 72
Ferd. Bolstr. 130
v. Woustraat 110
Emmastraat . 1
J. P. Heijestr. 112
Haarl. dijk . 130
Taksteeg . . . 9

Het Hoofdmagazijn is
SPUI 6
1ste kwaliteit
Merk S. & O.

ZEISS PRISMA-
EN THEATER-
KIJKERS

UITGEBREIDER dan in de BIOSCOOP

krijgt U het wekelijksch journaal bij
U thuis.

Prachtige foto's van Amsterdamsch
nieuws, van wat er in de provincie en
de heele wereld belangrijks gebeurde.
En een aantal boeiende verhalen ook.

Ieder week alléén in
DE STAD AMSTERDAM
het fraai geïllustreerde weekblad voor
Amsterdam en omstreken met meer
dan 100.000 abonne's.

Is U al abonné? Het kost maar f 1.62'
per kwartaal.

Een gratis proefnummer zendt U de
Adm. N. Z. Voorburgwal 262, A'dam.

Is ook een ideaal advertentiemiddel.

DE STAD AMSTERDAM

I.R.O.

Schrijfmachinehandel
(Alle merken)
Copieer-Inrichting
(Spoed-Inrichting)
Wolvenstr. 1-2-3-4, Tel. 33400

VOOR VERWENDE OOREN

En ook voor verwende oogen; het
eikenhouten kastje met deurtjes ziet
er smaakvol uit. Maar dan de weer-
gave! Stel U voor: radiomuziek zonder
eenige storing van naburige stations,
muziek, voller en krachtiger dan U 't
ooit van radio verwachtte. K.L., Erres'
4-lamps gelijkstroomtoestel zal U als
een goeden vriend zijn, steeds bereid
leering en verstrooiing te brengen in
Uw huis. De prijs? f 225.—. De be-
handeling? Kinderlijk eenvoudig.
Maak bij den Erres agent kennis met
K.L., het toestel „voorverwende ooren“.

ERRES RADIO

N.V. HANDELMIJ. R. S. STOKVIS & ZONEN
Rotterdam - Amsterdam - Groningen.

ALLE ERRES TOESTELLEN

worden door ons desgewenscht op gemakkelijke
betalingsvoorwaarden geleverd

PATHÉ-RADIO

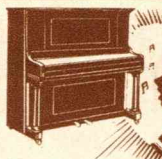
Reguliersbreestraat 43, Amsterdam - Tel. 46821
Catalogi op aanvraag

Alle ERRES TOESTELLEN worden gedemonstreerd en geleverd door **STOK'S RADIO-AFDEELING**
Wagenaarstraat 55-59 J. M. Coenenstraat 1
Jan van Galenstraat 174-176 Papaverweg 7-7a
DE BETALING KAN GEREGLD WORDEN

GEVRAAGD Adverteeren... is bekend blijven!
oude jaargangen van „De Stad Amsterdam“. — Brieven onder No. 125. bureau van dit blad.

Levensverzekering-Mij. „HAARLEM“
Haarlem - Wilsonsplein 11 - Opgericht 1873

Sluit alle soorten Levens-, Pensioen- en Volksverzekeringen

ZINGENDE KINDEREN

GEZONDE HARTEN!

Laat Uw kinderen toch leeren spelen en zingen. Ze zijn er U later dankbaar voor. Alleen maar zorg voor 'n goed instrument. Dat wakkeret de lust tot spelen aan. Wij leveren U goede instrumenten voor billijke prijzen. Vraag condities en cat. No. 56

GOLDSCHMEDING

AMSTERDAM GOES HAARLEM SILVERSUM
Radbouwstr. 48-50 Lange Gest. Oude Vaartweg 13
Oudehoopstr. 19 Kerkerstr. 41 gracht 108
ROTTERDAM v. Oudenbarneveldstr. 112 en 29

Oorsuizen

en doofheid, ook ouderdoms-
doofheid, oorverkalking,
lopende ooren, brommen,
suizen, sluiten, geraas in het
hoofd, enz. DE geneezing.
Vraagt kostel. brochure nr. 6.

S. WIJNBURG
Oosterpark 45, Amsterdam

MIJNHARDT'S Lateer tabletten

DOOS 60

TEGEN
VERSTOPPING

Bij Apoth. en Drogisten

GENEZING

Voor **KLIEREN** en
KLIER-TUBERCULOSE
bestaat er maar
ÉÉN geneesmiddel:
NOBLINO-SIROOP

Genezing hiermede wordt gegarandeerd. Vele dankbetuigingen. Alom verkrijgbaar bij de drogist en voor Amsterdam bij W. F. BIJLSMA, Nieuwmarkt 24

Fabriek „NOBLINO“
Scheldestraat 165 - Den Haag

Blom's Kinderwagens

MUNTEN UIT DOOR:
SOLIDE BOUW
SCHITTERENDE AFWERKING
PRACHTVOLLE MODELLEN
EN LAGE PRIJZEN

ENGELSCH VAN f 22.50
BAKWAGENS AF f 14.80

FERD. BOLSTR. 148 A'DAM

SUPERBE

HET IDEAAAL
VOOR IEDERE
VROUW.
STEUNT DE
BUIKSPIEREN.
GEEFT STEUN
IN DEN RUG EN
VERSCHUIFT
NIET.

AANBEVOLEN
DOOR H. H.
DOCTOREN

BESCHERMD
TEGEN
NAMAAK
DOOR HET
OCTROOI 17201

VRAAGT UWEN LEVERANCIER
WANNEER NIET VERKRIJGBAAR WENDE MEN ZICH TOT
SUPERBE CORSETBAND
KEIZERSGRACHT 438 AMSTERDAM
DIE U ADRESSEN EN ATTESTEN ZAL DOEN TOEKOMEN

INTEEKENBILJET

Ondergeteekende verklaart zich hiermede te abonneren
op „De Stad Amsterdam“ a f 1.62' per drie maanden)
f 0.12' per week

1) Doorhalen wat niet verlangd wordt.

Naam

Adres

Bovenstaand inteeckenbiljet s.v.p. na invulling afgeven aan ons Bureau.
N. Z. Voorburgwal 262, of per post toezenden in open enveloppe
met postzegel van 2 cent gefrankeerd.

De Administratie van „DE STAD AMSTERDAM“
N. Z. VOORBURGWAL 262